Proletari din toate țările, uniți-vă!

Scînteia tineretului

Organ Central al Uniunii Tineretului Muncitor

Anul XII, Seria II-a, Nr. 2290 | 4 PAGINI — 20 BANI | Vineri 14 septembrie 1956

Momente din introducerea tehnicii noi

PRIMUL GAZOGEN pentru ligniți inferiori din țară

Acum doi ani, un mic colectiv de la fabrica „Ceramica"-Baru Mare, din regiunea Hunedoara, s-au gîndit în fel și chip cum ar putea face să economisească lemnele de foc la arderea cărămizilor refractare.

In fruntea acestui harnic colectiv se găsea inginerul șef al întreprinderii Ștefan Török, un bătrîn care și pe timp de vară purta pe cap culoarea iernii. Nu-i de mirare însă că tocmai lui i-a fost dat să se frămînte cel mai mult pentru găsirea soluției salvatoare. Și seara cînd munca înceta, și acasă atunci cînd asculta muzică la radio sau cînd vîntul se plimba șfichiuind în geamuri, sau cînd în sfîrșit era aproape să închidă ochii, o voce venită de nu știu unde parcă i se adresa:

— Tovarășe inginer șef, iar n-avem lemne!

Mereu lemnele! De cîte ori n-a avut fabrica lemne? Nici nu mai ține minte cîte adrese trimisese la „Combustibilul". Iar de la Hunedoara i se cerea:

— Trimiteți cărămizi. Trebuie să dăm fontă, oțel...

— Și-atunci încă, acum 2 ani de zile, inginerul Ștefan Török se hotărî să curme odată această stare de lucruri.

— Trebuie să găsim un combustibil mai ușor de procurat și, dacă-i posibil, ceva mai ieftin decît lemnul — spunea el.

Din cei dimprejur a găsit doi entuziaști, doi tineri: pe inginerul Alexandru Katona și pe studentul Mircea Ștefan.

Impreună, ei au conceput și au realizat proiectul unui agregat „gazogen", care avea să transforme ligniții inferiori în gaze, cu care să se ardă produsele refractare.

Confecționarea acestui agregat s-a contractat cu uzinele Mao Țze-dun din București.

Așa că nu peste mult timp se opriră în gara din Baru Mare două vagoane încărcate cu piese ale gazogenului. Apoi altele. Iar prin luna martie, acceleratul de București aduse în Baru Mare o echipă de opt muncitori cu valize, pachete și pachețele, plase și rucsacuri, de credeai că se duc cine știe unde. Cînd au ajuns la poartă, meticulosul portar, plin de gravitate și de personalitate i-a întrebat distrugător:

— Ce-i cu dumneavoastră?

Muncitorii zîmbiră. Iși scoaseră legitimațiile.

— Sînteți din China? — întrebă mirat portarul. Parcă vă văd c-ați fi romîni. Io-te numai unul ceva mai oacheș...

— Din China? — răspunse unul din muncitori în hohote de rîs; iar maistrul Florea Cursan, care-i conducea spuse:

— Nu nene, sîntem de la București! De la uzinele Mao Țze-dun!

Cinci luni, echipa lui Florea Cursan a muncit din zori și pînă-n noapte spre a termina construcția gazogenului.

Intr-una din zile, maistrul Cursan Florea, venind de la serviciul planificării, spuse unui grup care se afla în fața birourilor:

— Să știți că azi începem încărcarea cu lignit și-i dăm foc!

Oamenii fură cuprinși de neastîmpăr. Vestea se răspîndi în toată fabrica, avînd iuțeala fulgerului. Toți așteptau ca din pîntecele gazogenului să iasă mult așteptatul gaz.

Tînărul student Mircea Ștefan se urcă la orificiul de aprindere și dădu foc...

Peste cîteva clipe, apăru un fum și un miros înecăcios. Gazul ieșea pe toate părțile afară. Nu a trecut însă nici patru ore și toate gazele erau complet captate și conduse la coș.

Acum cîteva zile s-a înfăptuit și ultimul act: introducerea gazului în cuptor. Acum lemnele vor fi înlocuite.

De la Rovinari va sosi cărbunele; cu gazul produs din ligniți fabrica va merge mult mai bine ca înainte și se vor realiza economii: 580.000 de lei pe an!

Corespondent A. PANIȘ

Convorbire între delegația sindicatelor iugoslave și membri ai Secretariatului C.C.S. din R.P.R.

In dimineața zilei de 13 septembrie a.c. a avut loc o convorbire între delegația sindicatelor iugoslave și membri ai Secretariatului Consiliului Central al Sindicatelor din R.P.R. La convorbire au participat tovarășii: Djuro Salaj, președintele C.C.S. din R.P.F. Iugoslavia, Iovan Popovici, secretar al C.C.S. din R.P.F. Iugoslavia, Vanco Unkavski, secretar al Consiliului Sindical Republican din R.P. Macedonia și Nicola Pesut, președintele Consiliului Muncitoresc al rafinăriei din Sisak. Din partea Secretariatului C.C.S. din R.P.R. au fost prezenți tovarășii: Gheorghe Apostol, președintele C.C.S., Stelian Moraru, vicepreședinte al C.C.S., M. Mujic și ing. Mihai F. Marin, secretari ai C.C.S.

In cadrul convorbirii a avut loc un schimb de păreri asupra lărgirii colaborării dintre sindicatele din R.P.F. Iugoslavia și cele din R.P.R., ajungîndu-se la un deplin acord în toate problemele discutate.

Masă tovărășească în cinstea oaspeților iugoslavi

Joi seara a avut loc în saloanele „Athénée Palace" din Capitală, o masă tovărășească oferită de Consiliul Central al Sindicatelor din R.P.R. în cinstea delegației sindicatelor iugoslave care se află în țara noastră.

Au luat parte membrii delegației sindicatelor iugoslave, în frunte cu Djuro Salaj, președintele C.C.S. din R.P.F. Iugoslavia.

Au participat tovarășii: Gh. Apostol, președintele C.C.S., Stelian Moraru, vicepreședinte al C.C.S., M. Mujic și ing. Mihai F. Marin, secretari ai C.C.S., Martin Covaci, Maria Moraru, N. Popescu, Elena Teodorescu, membri în Prezidiul C.C.S., președinți ai Comitetelor Centrale ale sindicatelor, activiști cu munci de răspundere ai C.C.S.

A participat de asemenea, N. Vujanovici, ambasadorul extraordinar și plenipotențiar al R.P.F. Iugoslavia la București.

UN OM care se mînie repede

Lascu Durbacă din Băile ținea să-și ridice un șopron pentru vite. Se gîndise la asta din toamna trecută, dar n-apucase să adune banii care-i trebuiau, și oile, puține cîte avea, le adăpostise peste iarnă la o perdea de stuf pe care vîntul, în nopțile de februarie, o clătina sălbatic, dînd s-o tîrască cu el în depărtări străine. Odată cu primăvara, cînd bolborosesc pîraiele, omul prinse să răsufle mai ușurat, se îndulcea la soare și părea că uitase de necazuri. Dar într-o seară, pe cînd ședeau la masă, îi spuse feciorului privindu-l în ochi:

— Aurele, tată, tu trebuie să te duci să sapi la pămînt, să aduci bani. Zice lumea că la Rîmnic se cîștigă bine la construcții.

Aurel se întinse după oala cu lapte fiert și nu-i răspunse. Lascu se mînie.

— Mă, cu cine vorbesc eu? M-auzi, ai să te duci să sapi la pămînt. Vezi și tu de te interesează pe la flăcăi, prin sat, cîtă leafă i se dă unuia ca tine.

Aurel golise de-acuma strachina și se ridică să iasă în curte.

— Nu plec tată, că nu-mi place și am aici alte treburi.

— Cum să nu! făcu Lascu batjocoritor. Ai treburi! Vrei să mă bagi pe mine în gospodărie... Auzi muiere, unde vrea să te ducă feciorul-tău... Aurele, băiete, ferește-te să nu-ți rup oasele. Mie nu-mi trebuie gospodărie. O fi ea bună, nu zic nu, dar eu stau să mai văd ce o să se întîmple. Aștept o vreme și dacă treaba merge bine, mă înscriu. Dar pînă atunci eu am nevoie de bani să fac șopron, c-ai văzut cum cade lîna de pe oi dacă le ții în vifor și nici boabe nu le dai.

Aurel era însă hotărît să nu facă un pas afară din sat și nu-l făcu. Trecu o săptămînă, intrară într-a doua și el se ținea numai pe urmele tovarășilor din comitetul de inițiativă pe care-i îndemna să treacă mai des pe la taică-său să-l cîștige de partea gospodăriei. Oamenii se duseseră de cîteva ori, dar li se trîntise poarta în nas și în cele din urmă se văzură nevoiți să-l ocolească.

Ajungînd aici, Aurel se apucă și întocmi frumos o cerere de primire în gospodărie. O pîndi pe maică-sa cînd rămase singură și-i ceru s-o iscălească și ea. Auzindu-l, femeia își făcu cruce și rămase mută de spaimă. Nu se pomenise în tot satul ca nevasta cuiva să-și aștearnă numele pe cerere înaintea bărbatului.

— Lasă mamă îi zise flăcăul, că dacă i-o punem în față semnată, tata n-o să aibă ce mai face, n-o să rămînă singur cu casa.

— Ba o să ne ia la goană pe amîndoi, răspunse femeia învăluindu-și șalul la spate fiindcă ședeau pe vatră și în gura hornului bîzîia vîntul de la miază-zi.

Lascu Durbacă, văzînd cererea semnată se aprinse și se năpusti asupra flăcăului.

Pînă acuma Lascu n-avusese nimic împotriva gospodăriei, chiar i-ar fi plăcut s-o vadă luînd ființă. Dar acuma se îndîrji peste măsură și se jură că în viața lui n-o să calce pe acolo. Avea credința că cei din comitetul de inițiativă îi înșelaseră băiatul și nevasta punîndu-i să facă cererea și odată ce umblaseră să-l ducă pe el de nas, era lege, n-avea să le mai dea nici ziua bună. Scurt și precis, nu-i mai păsa de gospodărie nici cît negru sub unghie. „Pentru mine, își zicea, ori că se face, ori că nu se face, tot un drac. Dacă am avut odată un gînd, acuma s-a dus".

Aurel, după încăierarea cu taică-su, fugi și șezu două zile la un prieten. Nu-și dădea seama că făcuse o prostie. Lascu, cînd îl întrebară vecinii, le spuse că flăcăul e dus la baltă să undească.

— Vasăzică ți-e poftă de-o ciorbă de pește?

— Da, mă, n-am mai mîncat de mult pește. Dacă vreți pot să vă vînd și vouă, le răspunse omul și intră în casă.

Nevastă-sa bătea aluat pentru pîine. Cînd îl simți intrînd se întoarse și-l privi lung, cu mustrare. Omul tuși încurcat și-și făcu de lucru cu o căpițeală ruptă.

— Ei, ce vrei? îi strigă el. De ce te uiți așa chiorîș la mine?!... Eu, măi femeie, urmă Lascu mai potolit, am vrut să fac un șopron. Acuma, zi și tu, cum s-o scot la capăt? Dacă se ducea băiatul să sape la pămînt făceam rost de bani și ne legam nevoile... Cu gospodăria parcă știi tu ce poate să mai iasă? Nu vezi că de la bun început au pornit să bage zizanie în casele oamenilor?

Femeia nu știa ce-i în capul lui și nu-i pricepu vorbele de pe urmă.

— Mai rău decît ne-a fost pînă acum, n-are cum să ne fie — îi răspunse ea.

Lascu o privi cu răutate.

— Și adică de unde știi tu că n-o să ne fie mai rău?

— Da ce, eu n-am urechi să aud ce se petrece prin alte părți? Du-te în satul vecin să vezi cum trăiesc colectiviștii de acolo.

— Măi, făcu omul surprins. Las'că știu eu ce-ai auzit. Cap de muiere, stă pe marginea șanțului, rîcîie cu bățul și-ascultă toate palavrele... Află că o să ți-l joc pe fecior-tu, cum joacă țiganii ursul. Nici o grijă, ți-l fac eu om cu socoteală.

Aurel veni acasă a treia zi, pe seară, cu președintele comitetului de inițiativă. Lascu sta pe prispă și fuma. Ziua fusese prin sat, trăsese cu urechea să prindă vești despre flăcău și se întorsese acasă mohorît, fiindcă nu aflase nimic. Iar ca să întrebe pe cineva de-a dreptul îi era rușine s-o facă. Acum, văzîndu-i pe cei doi, dădu gură la cîini și le ieși înainte.

— Aurele, tată, spuse el, stai mai aproape de poartă. E mai bine să te ții departe de mine. ...Dumneata tovarășe poți să vii în casă că s-a lăsat răcoare.

Președintele comitetului de inițiativă se așeză pe un scaun în odaie și-și răsuci o țigară. Lascu îl privea dintr-o parte, atent, ca și cum atunci l-ar fi văzut prima oară. Socotea să-i tragă un perdaf, să-l învețe ce-i aia omenie, să nu-și mai bage altădată nasul în casa nimănui.

— Ai venit cu treburi, așa-i? întrebă el cu vocea puțin încleiată.

— Da, răspunse președintele. Am aici o cerere pe care mi-a dat-o fecior-tu. Văd c-a semnat-o și nevastă-ta, dar nu e bună, nu putem s-o primim.

Lascu Durbacă făcu ochii mari.

— Păi nu i-ați învățat voi s-o scrie?

— Noi? se miră președintele. Cum puteam să facem asta?

Lascu se sculă, trecu în mijlocul odăii și-l chemă pe flăcău la el.

— Aurele, tată, începu el tacticos. Aurele, știi tu, mă, cum te-am bătut eu odată, cînd erai mic și ai ținut vaca pe lucernă că era să crape? Tu poți să zici că nu știi, dar eu îți spun ca te-am bătut fiindcă ești așa cîteodată zevzec și prost.. Cine ți-a zis ție să faci cerere pentru gospodărie?

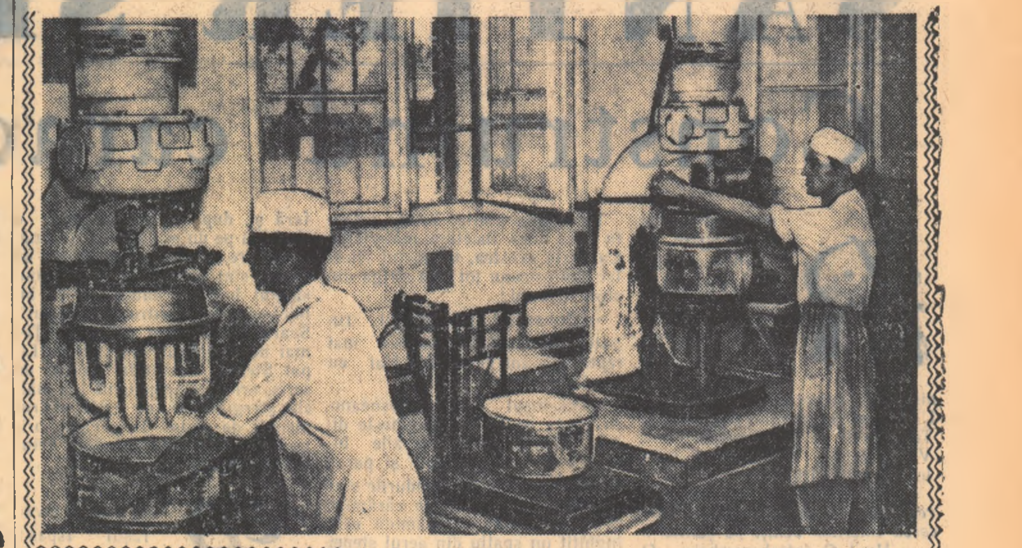
Aurel își lăsă privirile în pămînt.

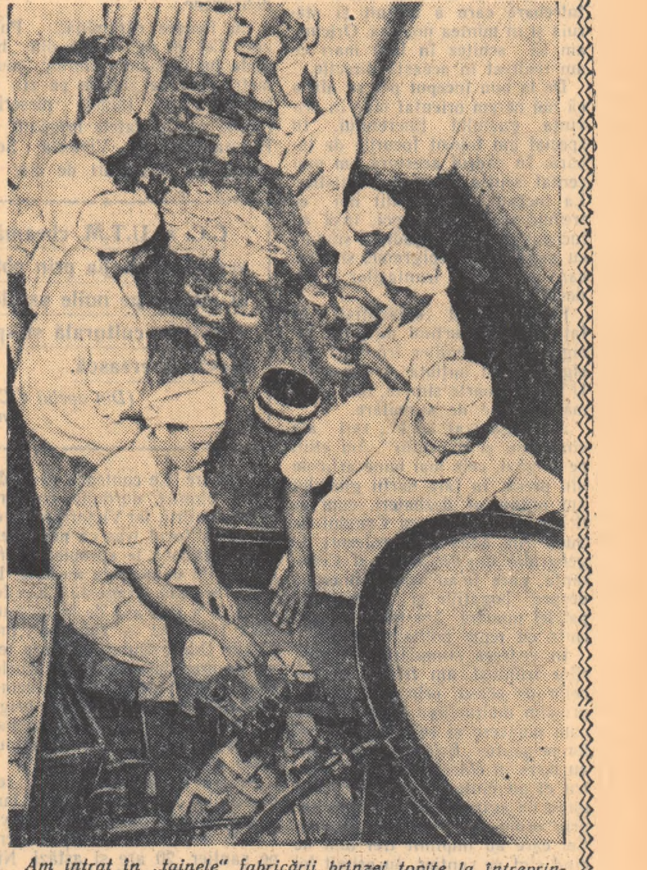
— Așa m-am gîndit eu că-i mai bine.

— Nu-i mă, răspunse Lascu, cum o să fie? Eu trebuie s-o iscălesc întîi, că eu te-am făcut pe tine, și dacă eu nu vreau, hîrtia nu-i bună de nimic... Dar ai noroc că nu-s om rău.

FĂNUȘ NEAGU

Noi sorturi de brînză

Am intrat în „tainele" fabricării brînzei topite la întreprinderea „Sibiana" din Sibiu — conduși fiind de tov. Ion Pancratius, șeful secției. Ca totul să fie mai limpede, fotoreporterul a ținut să prezinte cîteva imagini. Brînza, care nu lipsește din rucsacul excursionistului, se obține din cașcaval schweitzer, unt și alte asemenea bunătăți ce-i măresc calitatea și procentajul de grăsime. Toată combinația merge apoi la aparatul de topit, unde fierbe și se omogenizează prin centrifugare în vid (fotografia nr. 1). *Amestecul cald, cei doi tineri îl răstoarnă în cupa mașinii „Rafama", care porționează brînza în secvențe de cerc învelite în staniol. La masa de ambalat, tinere fete le așează în cutii de carton cu etichete și banderole* (fotografia nr. 2). *Lucrul nu este teribil de complicat, însă trebuie să menționăm că faima acestui produs a depășit hotarele țării. Se exportă acum brînză topită în Egipt și alte țări din Orientul Apropiat. Cererile sînt mari și se prevede extinderea întreprinderii. S-au obținut — așa cum s-a mai anunțat — o serie de noi sortimente. Este vorba de brînzeturi dulci pentru desert cu ingrediente naturale din plante. Am salutat de curînd apariția în vitrine a produselor: brînză topită cu aromă de portocale și lămîie și mai ales brînză-desert cu cacao. Am gustat-o și vă asigur — fără exagerare — că-i delicioasă.*

De asemenea s-a experimentat cu succes brînză topită cu șuncă și cu mușchi țigănesc. In curînd se va porni producerea masivă a acestor produse și a brînzeturilor mixte și afumate.

G. PETRE

Adunarea activului sindical din Capitală cu prilejul vizitei delegației sindicatelor iugoslave

Joi după amiază a avut loc în sala Teatrului C.C.S. adunarea activului sindical din Capitală, cu prilejul vizitei în țara noastră a delegației sindicatelor iugoslave.

In prezidiul adunării au luat loc tovarășii Gh. Apostol, președintele C.C.S. din R.P.R., Djuro Salaj, președintele C.C.S. din R.P.F. Iugoslavia, Iovan Popovici, secretar al C.C.S. din R.P.F. Iugoslavia, Vanco Unkavski, secretar al Consiliului Sindical Republican din R.P. Macedonia și Nicola Peșut, președintele Consiliului Muncitoresc al rafinăriei din Sisak, membri ai delegației sindicatelor iugoslave, N. Vujanovici, ambasadorul R.P.F. Iugoslavia la București, Stelian Moraru, vicepreședinte al C.C.S., M. Mujic, și ing. Mihai F. Marin, secretari ai C.C.S., Martin Covaci, președintele C.C. al Sindicatului muncitorilor din industria metalurgică și construcțiilor de mașini și Maria Moraru, președintele C.C. al Sindicatului muncitorilor din industria ușoara, membri în prezidiul C.C.S., Iacob Coțoveanu, președintele C.C. al Sindicatului muncitorilor de la C.F.R. și P.T.T.R., Nicolae Vlad, președintele Consiliului sindical orășenesc București, Gh. Șerbănescu, președintele comitetului de întreprindere al uzinelor „23 August", Elena Chișiu, fruntașă în producție la uzinele textile „Industria Bumbacului", Ion Petrescu, fruntaș în producție la uzinele „Matyas Rakosi" și Ion Purcea, fruntaș în producție la Complexul C.F.R.-„Grivița Roșie".

Adunarea a fost deschisă de tovarășul Gh. Apostol, președintele C.C.S., care după ce a salutat călduros pe membrii delegației sindicatelor din R.P.F. Iugoslavia, în frunte cu președintele C.C.S. din R.P.F. Iugoslavia, Djuro Salaj, a spus: „Noi salutăm pe oaspeții noștri dragi nu numai cu bucuria revederii unor buni prieteni, dar mai ales cu simțămîntul de a avea printre noi pe reprezentanții oamenilor muncii iugoslavi, de care ne leagă năzuințele comune ce înfrățesc popoarele noastre care își făuresc un viitor socialist. Este încă vie în amintirea noastră primirea călduroasă pe care Consiliul Central al Sindicatelor din R.P.F. Iugoslavia și oamenii muncii iugoslavi au făcut-o delegației sindicatelor din R.P.R., care a vizitat Iugoslavia la începutul acestui an. Mulțumită condițiilor favorabile în care s-a desfășurat vizita delegației sindicatelor din R.P.R. în Iugoslavia și discuțiile frățești ce au avut loc cu secretariatul și prezidiul Consiliului Central al Sindicatelor Iugoslave au dat rezultatele cunoscute privitor la restabilirea relațiilor de prietenie și colaborare dintre sindicatele noastre și dezvoltarea acestor relații spre binele comun al clasei muncitoare și a popoarelor noastre.

Sentimentele de prietenie și colaborare frățească între popoarele țărilor noastre, găsesc o tot mai puternică afirmare și concretizare.

Expresia vie a acestor sentimente ce leagă popoarele noastre a fost vizita făcută nu de mult în R.P.R. de către delegația guvernamentală a R.P.F. Iugoslavia în frunte cu tovarășul Iosip Broz Tito, președintele R.P.F. Iugoslavia și secretarul general al Uniunii Comuniștilor din Iugoslavia.

Declarația comună — rezultat al convorbirilor ce au avut loc la nivelul cel mai înalt între conducătorii statelor noastre — a umplut de bucurie inimile tuturor cetățenilor din țările noastre, care au salutat cu entuziasm și încredere noile perspective deschise pentru întărirea prieteniei și colaborării frățești romîno-iugoslave.

Pe linia dezvoltării legăturilor de frățietate dintre popoarele noastre și a schimbului de experiență în construcția vieții noi socialiste ce se desfășoară cu succes în țările noastre, se înscrie și vizita pe care a făcut-o în R.P.R, delegația sindicală iugoslavă în frunte cu tovarășul și prietenul nostru drag, Djuro Salaj.

Există toate condițiile pentru un larg schimb de experiență socialistă între organizațiile noastre sindicale, în fața cărora stau aceleași sarcini mari de rezolvat, construirea socialismului, înaintarea cu succes pe drumul progresului și al păcii.

In continuare, referindu-se la consfătuirea recentă care a avut loc între delegațiile sindicatelor din R.P.F. Iugoslavia și R.P.R., tovarășul Gh. Apostol a subliniat că, cu acest prilej au fost analizate rezultatele aplicării în viață a înțelegerii comune stabilite la Belgrad în februarie a. c. și au fost stabilite, pe baza unei înțelegeri reciproce depline, noi măsuri pentru dezvoltarea rodnică în viitor a relațiilor de prietenie și colaborare între sindicatele din R.P.F. Iugoslavia și din R.P.R.

Noi am căzut de acord ca reprezentanții celor două centrale sindicale să se consulte în problemele de interes comun, în legătură cu activitatea unor organizații internaționale ca Organizația Internațională a muncii și altele.

Ne-am înțeles să organizăm întîlniri între reprezentanții sindicatelor romîne și iugoslave pe ramuri de producție pentru stabilirea planului schimbului de delegații, schimburi de delegații între întreprinderi, schimburi de delegații formate din grupuri de studii între organe sindicale similare, schimb de grupuri de studii în problemele de instruire și pregătire a cadrelor sindicale.

In lunile următoare se vor organiza schimbul de conferențiari și schimbul de presă sindicala, de publicații ale editurilor sindicale, de experiență și de programe de editare între editurile sindicale din ambele țări. In presa sindicatelor din ambele țări se vor publica pe bază de reciprocitate articole scrise de activiști sindicali.

Noi ne angajăm — a subliniat tovarășul Gh. Apostol — să depunem toate eforturile pentru îndeplinirea acestor măsuri stabilite în comun, fiind convinși că această muncă rodnica a sindicatelor noastre contribuie în mod esențial la dezvoltarea prieteniei și colaborării frățești dintre popoarele noastre, și totodata la întărirea unității internaționale a celor ce muncesc, la cauza asigurării păcii între popoare.

Tovarășul Djuro Salaj și ceilalți oaspeți — a subliniat în continuare vorbitorul — s-au putut convinge în cursul vizitei lor nu numai de dragostea pe care oamenii muncii din țara noastră o poartă popoarelor iugoslave, dar și de marea lor dorință de

(Continuare în pag. 3-a)

In vizită la prieteni

Prospectul V. I. Lenin

(De la trimișii noștri A. Cacina, C. Andreescu, I. Aghinei)

Gara Iași. Primele raze de soare ale dimineții scînteiază în tremurul străveziu al zorilor, luminînd chipurile zecilor de tineri voioși, prinși într-o horă vie, zgomotoasă.

Acești tineri sînt membrii delegațiilor din R.S.S. Moldovenească și din țara noastră, care așteaptă cu nerăbdare plecarea — primii către Suceava la Festivalul regional al tineretului și ceilalți spre Chișinău.

Momente emoționante ale unei întîlniri de neuitat

Cînd trenul a pășit dunga roșie ce taie în două podul de peste Prut, în vagon izbucnește entuziasmul.

Sîntem pe pămînt sovietic.

Delegații noștri iau cu asalt geamurile. Nu departe, se zărește gara Ungheni îmbrăcată sărbătorește. Drapelele roșii și tricolore, lozincile „Bine ați venit" și „Salut solilor tineretului din R.P.R." strălucesc în lumina soarelui.

Sute de tineri au venit să întîmpine delegația romînă. Buchete impresionante de flori ne umplu brațele. Secretarul C.C. al U.T.C.L. din Republica Moldovenească, tov. A. Constantinov, salută călduros pe tinerii delegați romîni. In sunetele voioase ale muzicii se încing hore. „Moldoveneasca" se joacă îndîrjit, apoi îi ia locul tradiționala „periniță". Prieteniile au și început să se lege. O insignă, o vedere, un mic cadou, rămîn o vie amintire.

Autobusele „ZIS" cu care plecăm spre Chișinău își fac greu drum prin mulțime. De-a lungul șoselei un cordon nesfîrșit de oameni salută călduros pe oaspeții romîni.

După o călătorie plăcută de cîteva ore, în care timp am legat strînse prietenii cu comsomoliștii ce ne însoțeau, am ajuns la Chișinău. La intrarea în capitală, ne-a salutat noul cartier muncitoresc, noile cămine studențești, oameni, mulți oameni și mai ales tineri. Mașinile pătrund pe bulevardul Lenin pe care, deocamdată, nu-l putem admira decît din viteza mașinii.

In seara aceleiași zile, în sala Filarmonicii de stat a avut loc o seară închinată prieteniei.

Tineri studenți, muncitori și elevi au adus la această întîlnire, delegației noastre, salutul călduros al tineretului capitalei din Republica Moldovenească.

Un oraș renăscut

Chișinăul — capitala R. S. S. Moldovenești — este renăscut din cenușă și ruine. Vizitatorul care a fost prin acest oraș înainte de război și care descinde din nou aici, rămîne înmărmurit: el are în fața sa un oraș nou, străzi largi, construcții elegante, în care se împletesc bunul gust și spiritul hărniciei gospodărești.

Bulevardul „Lenin" — care este magistrala principală a orașului — numără zeci și zeci de construcții moderne, parcuri și grădini de o frumusețe rară, printre care se întîlnesc numeroase șantiere ale viitoarelor blocuri.

Piața Centrală este dominată de un uriaș bloc cu 200 apartamente. Peste drum, Teatrul moldovenesc de dramă și operă, Hotelul „Moldova", Banca de Stat.

La intersecția dintre bulevardul „Lenin" și bulevardul „Muncești" se află un magazin neobișnuit prin proporțiile sale, prin eleganța sa, cu vitrine mari și numeroase: este Casa de Mode. Aici se confecționează în fiecare lună 20—25 modele noi care sînt expuse pentru a fi cercetate de cetățeni. Lunar, aici se organizează „parada modei" cu care prilej vizitatorii magazinului își spun părerea despre modelele confecționate.

Comsomoliștii din capitala R.S.S. Moldovenești au făcut cetățenilor Chișinăului un minunat dar: un parc de o frumusețe rară, construit pe o terasă naturală care se termină în partea de jos cu un splendid lac de 5 ha. Pe mal se află plaja, restaurante, bufete, un cinematograf la lumina zilei etc.

Unde este izvorul?

O după amiază petrecută în colhozul „Biruința" din satul Cojușna, raionul Strășeni, este puțin pentru a putea cuprinde toată bogăția acestui colhoz milionar. Dar în numai jumătate de zi îți poți umple un carnețel întreg din cele văzute. Incă de la intrarea în satul colhoznic, se poate constata că și acesta este un șantier ca și orașul Chișinău. In tot satul, case noi în construcție: unele terminate, iar altele de abia la temelie. Din 1949 și pînă acum, au fost construite 407 case.

Alături de sediul colhozului se vede o clădire mare de pe care n-au fost luate încă schelele: „acesta este clubul pe care îl vom da în folosință în curînd" — ne spune cu modestie președintele colhozului, tov. Gheorghe Axintevici Sohoribrii; acest club este de fapt un palat al culturii.

Sala de spectacole va avea o capacitate de 700 locuri la parter și 150 locuri la balcon. Acum este pe terminate instalația de încălzire centrală, scena care are o suprafață de 60 m.p., instalația pentru cinematograf la lumina zilei, cabinele pentru artiști...

Cojușna este un sat colhoznic, dar parcă ar fi o întreprindere. Cele 11 mașini ale colhozului, circulă de dimineața pînă seara încărcate cu produse spre piețele orașului. Aici, în satul colhoznic, vezi oameni plini de viață, mereu veseli, fără grija zilei de mîine.

Unde este izvorul bunei stări? Prin ce minune s-a reușit ca într-un simplu sat să se construiască atît de mult, să circule atîtea mașini, să se ducă o viață atît de îmbelșugată? Răspunsul ți-l poți da singur, după ce vizitezi colhozul. Cele 2.000 familii care însumează 3.129 brațe de muncă, își creează singure, prin munca colectivă, belșugul și bunăstarea.

Colhozul „Biruința" — înființat în 1951, în urma comasării a două colhozuri mai mici înființate din 1949 — și-a dezvoltat cele mai rentabile sectoare care să aducă venituri mari. Din cele peste 5.000 ha. pămînt, 1.025 ha. sînt ocupate de vii și această suprafață se mărește în fiecare an. Colhoznicii plantează anual pînă la 100 ha. de vie. In apropierea colhozului s-a amenajat un lot experimental, cu peste 500.000 butași care vor fi transplantați pe noile terenuri destinate viei.

Mergi printre sutele de hectare cu vie, admiri îngrijirea perfectă, ciorchinii grei, gata să fie culeși. Comsomolistele Aristina Bogdănaș și Isaevna Damaschin spun că o vie neîngrijită este ca un om neglijent de la care nu te poți aștepta la multe. Colhoznicii însă se așteaptă la o recoltă mare. Anul trecut ei au produs 450 tone vin și au vîndut statului 3.300 tone de struguri, mai mult cu 800 tone decît anul precedent acestei recolte.

Și sectorul zootehnic al colhozului este dezvoltat. In cele 7 grajduri mari își găsesc adăpost 746 vite, iar în crescătoria de păsări sînt 4.000 de păsări. Toate aceste sectoare au adus colhozului un venit anual de 17 milioane ruble. Cele 18 ruble pentru ziua-muncă, 2 kg. pîine și alte produse pe care le-a primit fiecare colhoznic asigură de bună seamă un trai îmbelșugat. Comsomolistul Gheorghe Bivolu, de pildă, a avut anul trecut 707 zile-muncă. Socoteala nu este atît de dificilă ca să afli ce venituri a strîns acest tînăr. Trebuie doar să înmulțim 707 cu 18, cu 2 kg. pîine și cu alte numeroase produse.

Nu degeaba colectiviștii spun în cîntecele lor:

Fiindcă planu-am împlinit
Și năgrade*) am primit
Cît un cort de grîu curat
De pe cîmpuri adunat

Și cartoafe și oloi
Și nutrețuri pentru oi,
Cîte-un boloboc de bani
Să nu-i cheltui în doi ani.

★

Rîndurile de mai sus redau doar frînturi din noianul aspectelor culese în cursul vizitei noastre prietenești.

Fiecare din membrii delegației noastre și-a umplut carnetul cu însemnări care, în fapt, mărturisesc puternica impresie ce ne-a lăsat-o viața oamenilor sovietici, a tineretului, ca și prietenia atît de vie, atît de sinceră, dintre popoarele noastre frățești.

*) Năgrade — decorații

ȘANTIER ȘI EDUCAȚIE

Construind caractere

Doar cîteva raze vii de soare ce pătrund prin fereastra deschisă, par să se amestece în conversație. Incolo, în birou e răcoare. Ii niște și secretarul comitetului U.T.M. al Șantierului Național al Tineretului de la Năvodari, tov. Vasile Ispas, răspunde pe îndelete la întrebări scurte:

— *Ce metode ați folosit și ce rezultate ați obținut pentru educarea tinerilor veniți pe șantier?*

— Hm! O întrebare-cheie. O întrebare care a stăruit și stăruie în mintea noastră. Oricum, am să schițez în linii mari ce am realizat în această direcție.

De la bun început putem afirma că noi ne-am orientat bine în privința gustului tineretului. In special am folosit focurile de tabără. In cadrul acestora am prezentat scurte programe artistice. La început, am stabilit noi ce trebuie făcut. Mai apoi, însă au început să cînte brigadierii singuri cu monologuri, epigrame, snoave, care se adresau fruntașilor și codașilor.

Fruntașii sînt evidențiați în fața tuturor prin [illegible] insigna de „brigadier fruntaș". Insigna a fost inițiată de comitetul U.T.M. E foarte simplă, dar are o mare putere de stimulare.

Am organizat apoi „seri ale cîntecului și dansului". Am citit, pe brigăzi, cele mai bune articole din presă. In fața hărții globului am organizat dezbateri, cum ar fi cea în legătură cu Canalul de Suez. Am adus aici profesori de geografie din Năvodari și Constanța, care le-au vorbit tinerilor despre bogățiile și frumusețile patriei noastre. Am ținut conferințe cu teme politice actuale.

In vederea stimulării brigadierilor fruntași, am trimis scrisori celor de acasă, prin care ne exprimam mulțumirea pentru felul cum muncesc și se comportă ai lor pe șantier. Brigadierii fruntași au mers în colectiv la plajă, pentru ei au cîntat tinerii din brigada de agitație, pe ei i-am citat prin ordin de zi în fața tuturor. Cei care au împlinit trei luni de cînd sînt pe șantier, au primit foi de drum și cîte trei zile permisie. Nici pe codași nu i-am uitat. Și pe părinții ori cunoscuții acestora i-am înștiințat despre comportarea lor.

Sînt încă multe de spus. Am inițiat jocuri noi, întreceri. Am făcut terenuri de sport, am adus filme. Nu strălucim totuși. De pildă, în ultima vreme nu ne-au mai venit filme, cu toate că am insistat pe lîngă comitetul regional U.T.M. Nu avem echipament sportiv ca lumea, și mai sînt încă tineri care pleacă de pe șantier. Mai sînt unele probleme mărunte care ne scapă printre degete. Probleme care țin de viața, de educația brigadierilor. Le vezi în [illegible] pe șantier. Ce ai făcut? Ce facem? E o muncă complexă, care cere răbdare, tact și multă pricepere.

Razele n-au plecat încă din încăpere. Urmăresc și ele parcă răspunsul secretarului la întrebarea:

— *Dar în problema calificării, cum stați?*

— De fapt, această chestiune ține întrucîtva tot de problema educației în sensul că un tînăr care se califică întrevede orizonturi noi, își schimbă atitudinea față de muncă. Instrucțiunile C.C al U.T.M. prevăd ca în perioada terminării unui obiectiv, ori pe timp de un an, cel puțin 30 la sută din totalul tinerilor de pe șantier să fie calificați. Noi avem la cursuri 37 la sută.

Atît eu, cît și membrii comitetului U.T.M., ai comandamentului brigadierilor, precum și membrii comitetului de partid — asistăm la cursuri și ținem ședințe regulate cu lectorii. Calificăm 57 zidari, 10 zugravi, 15 fierari betoniști, 7 macaragii, 18 betoniști. Am calificat 16 dulgheri care au și primit diplome de lucrători...

Practica ne-a dovedit că noi am creat o atmosferă sănătoasă în problema calificării și în special la zidari, de care avem mare nevoie. Dar fierul mai trebuie încă bătut.

Tovarășul Ispas are dreptate. Nici o cale nu-i mai spinoasă ca aceea ce duce spre sufletul omului. Și, aici, pe șantier, nu-i vorba de un om, ci de sute. Fiecare își are simțurile, coardele sensibile, metehnele lui. Și cîtă răbdare, cît tact trebuie să ai într-o astfel de muncă. Nu trebuie să fii un Makarenko, dar, oricum, ți se cere să fii un bun pedagog. Altfel munca ta se năruie ca un zid sub explozie.

Spunea tovarășul Ispas că în privința educării tinerilor veniți pe șantier s-au făcut multe treburi bune. Și, mai ales, de cînd brigadierii de aici au chemat la întrecere toate șantierele naționale din țară. Ca să ne dăm seama că într-adevăr așa stau lucrurile, să poposim la locul de muncă al brigăzii de zidari condusă de utemistul Gheorghe Ciobanu. Printre tinerii aceștia viața îți apare dintr-odată scăldată într-o altă lumină. Soarele arde. Larma din jur îți umple auzul.

— Hai cu mortarul.
— Cărămidăăăă...
— Sus, sfoara, Victorițo!
— Dați-i „bătaie"!

Pe schela înaltă, banda rulantă urcă fără încetare materialul. Cu toate acestea, utemistul Nicolae Botoșneanu tot mai strigă din cînd în cînd:

— Tovarășe responsabil, rugați-i pe băieți să lucreze mai repede. N-am cărămidă. Hai cu mortarul!

Sfredelușul de Botoșneanu, în vîrstă de 17 ani, mînuiește dibaci mistria. De cîteva zile lucrează la „zid aparent" și parcă toată lumea e a lui. Rîndurile sînt drepte, rosturile între cărămizi, egale. Cu fiecare cărămidă este înghițit un spațiu din aerul stepei dobrogene.

Cu fiecare cărămidă... Puțin zis! Cei 20 de tineri din brigada lui Ciobanu făuresc mulți metri cubi de zidărie pe zi. Și toți au prins tainele meseriei. Iată-le pe „moțatele brigăzii" — Tudora Ifrim și Victoria Sevcenco, doi drăcușori de cîte 18 ani fiecare. Ce contează că Tudorița e blondă, durdulie, cu obrajii trandafirii, iar Victorița e zveltă, cu mijlocul tras ca prin inel? Pe ele altceva le apropie — dragostea de muncă, de meserie. De unde această dragoste? Credeți că totul a fost așa de la început? Nu! Tudoriței — fată de prin părțile Odobeștiului — îi era teamă să urce chiar pe scara schelei, cînd a venit pe șantier. Incurajată însă de responsabilul brigăzii, îndemnată de fiecare în parte, ea a devenit o abilă mînuitoare a mistriei.

Pentru fiecare brigadier, responsabilul a găsit un cuvînt bun, o îmbărbătare la timpul potrivit. Cu 20 de tineri a început lucrul pe șantier, 20 are și astăzi. Nici unul n-a plecat. In brigada lui stăruie disciplina. Și dacă azi brigada lui Ciobanu e fruntașă, dacă toți tinerii lucrează cot la cot cu zidarii, aceasta e și pentru că comitetul U.T.M., comandamentul brigadierilor, au știut să se orienteze just în alegerea unui responsabil destoinic.

Spinoasă e calea spre sufletul omului. Are dreptate tovarășul Ispas! Dar de cîtă străduință a fost nevoie ca astăzi șantierul să se mîndrească cu brigăzi ca ale lui Gheorghe Ciobanu, Ion Comănescu sau Tănase Dogaru! Spunea secretarul că uneori se gîn[illegible] pășeau mai departe.

Iată cum a luat ființă pe șantier un joc nou, educativ.

E cunoscut faptul că aici mai sînt și chiulangii. „Coada" o formau cei din brigada de la transporturi, comandată de Ion Mihailov. Vasile Cumpără era asul leneșilor. Intr-o zi, s-a întins la umbra unui zid și nimeni n-a știut de el cîteva ore. Dar ulciorul nu merge de multe ori la apă. Intr-o zi, un brigadier care se afla în timpul liber se juca cu o minge de al cărei șnur era legat un căpețel de sfoară. La un moment dat, l-a văzut pe Cumpără dormind la umbră. Fără să stea pe gînduri băiatul l-a atins cu mingea peste umăr. Cumpără a sărit buimac.

Intîmplarea s-a aflat, la careu, a doua zi. „Metoda" brigadierului s-a răspîndit pe șantier. Curînd tinerii din brigada de agitație umblau cu două mingi legate cu sfori, destinate celor ce stau degeaba. Din această întîmplare s-a născut un joc hazliu. Acum, adesea brigadierii se adună în cerc. Doi dintre ei se leagă la ochi și fiecare are cîte o minge. Se caută unul pe altul și cînd se găsesc, se ating cu ele. De obicei, amîndoi sînt comici și cînd se găsesc unul zice:

— Te-am prins. Tu ești Ion Popa, chiulangiul din brigada lui Mihailov.

— Nu-i adevărat — răspunde celălalt.

— Atunci ești Ion Stoian, de la zidari.

— Poate...

Cei vizați își pierd răbdarea, ies din careu și-și iau tălpășița. Nu e rău... Coarda sensibilă a inimii lor a vibrat într-un fel deosebit.

★

Mai în toate brigăzile de pe șantier afli cîte o altă latură frumoasă a noii educații ce-o primesc tinerii veniți aici. Dar o ordine desăvîrșită ca în brigada a 14-a condusă de utemistul Aurel Răicar, încă nu există. Brigada este compusă din 8 băieți și 8 fete, toți utemiști. In dormitorul băieților e o curățenie exemplară. La cel al fetelor, de asemenea. Pentru ca cearceafurile să se întindă bine, tinerii le-au montat între două bucăți de scîndură, fixate la capetele paturilor. Incălțămintea e scoasă seara, afară și, după ce e curățată, e rînduită pe un scăunel jos și lung. Pe cuiere, anume confecționate de tineri, sînt puse hainele. Responsabilul brigăzii aduce, de la bibliotecă, cărți pentru „băieții lui". Seara în dormitor e liniște. Ți-i mai mare dragul să-l vezi pe Lipat Ștefan așezat la masa de scris, ori pe clarinetistul Ilie Balciu ștergîndu-și cu grijă instrumentul de cîntat. In această brigadă nu s-au ivit niciodată neînțelegeri ori abateri.

Bine spune tovarășul Ispas: „Nu strălucim totuși".

O mică scenă înregistrată în mijlocul tinerilor din brigada de macaragii, condusă de George Faur, vine să-i ilustreze spusa.

E după amiază. Cei șapte brigadieri ies de la orele de curs. Afară își aprind țigările și răbufnesc:

— Măi „cap de bostan", dă-mi un foc!

— Hai, te cară, bă!

— Tovarășe Faur, iar începeți? intervine un tînerel scund, cu ochi albaștri.

— Taci mă, că te-mpușc cu coada toporului.

— Hă, hă, — hohotește unul.

— Taci din gură, Halchin, că iar ți-o iei pe coajă.

Halchin e utemist. Are 17 ani și-i un pui de lipovean domol, așezat. Cu toate acestea, a „încasat" bătaie de la Faur. De ce? Pentru că într-o zi responsabilul i-a stîlcit numele.

— Scrie corect — l-a rugat el frumos.

Dar acesta... i-a „scris" o palmă pe obraz.

In meseria pe care și-au ales-o, cei șapte brigadieri depun rîvnă și dragoste. Toți mînuiesc astăzi macaraua și „maistorul lor", Costea Circ, se mîndrește cu ei. Păcat că încă mai sînt oameni cu apucături de „șmecher".

Intîmplări ca cea relatată mai sus, mai există. Cu multe din ele dă piept mai în fiecare zi și tovarășul Suliman Cirjalie, adjunctul responsabilului comandamentului. [illegible] pe lopată și roabă, îmbărbătîndu-i pe brigadieri. Sub imboldul său, mulți și-au schimbat atitudinea față de muncă. Cu toate acestea, unele metode de lămurire folosite de el par a fi vechi. Obișnuiește să se mai răstească, să mai „sucească urechile" celor „îndărătnici".

Cu totul altfel se comportă cu brigadierii, de pildă, tovarășul Alexandru Vasile, secretarul comitetului de partid.

Iată-l într-o discuție cu tînăra Eugenia Bardă, mînuitoarea unei betoniere.

— Nu plînge! Fată de 18 ani ești tu? Așa sînt unii băieți — obraznici. Sau, pur și simplu, nu știu să vorbească. Spui că ți-a zis unul — „fă"? Știi ce te sfătuiesc eu? Nu-l ocărî; ia-l deoparte și fă-i morală. Dar nu aspră. Dacă poți, zîmbește, că tu știi să rîzi. „Vezi tu, Vasilică — spune-i — ce ai face dacă sorei tale, i-ar zice un băiat așa? Uite, eu nu mă supăr, dar nu-i frumos din partea ta. Ai să iubești și tu odată. Și n-o să-i placă iubitei tale cînd îi vei spune: „Fă, Leano!"

Ochii fetei blonde se înseninează și un surîs i se aprinde pe buze. Cuvintele celui ce-o sfătuiește au început să prindă rădăcini în inima ei. E în acest fapt mărunt tîlcul unui fel anumit de a schimba caracterul oamenilor? Credem că da. Nu puțini sînt aceia care au primit astfel de sfaturi de la tovarășul Alexandru, și care astăzi au dobîndit alt caracter.

★

In răspunsurile sale, tovarășul Vasile Ispas a relevat o serie de lucruri importante. Este greu însă să cuprinzi în cîteva rînduri toate faptele de pe șantier. Dovadă certă e că aici se înregistrează zi de zi tot mai mari succese. La chemarea lansată în cinstea lui 23 August de colectivul acestui șantier național, au răspuns cu dragoste fierbinte toți tinerii brigadieri. In chemare se specifică că planul de producție va fi realizat în proporție de 102 la sută. Angajamentul a fost îndeplinit, planul fiind realizat în proporție de 102,2 la sută. Sala de cazangerie și atelierul mecanic au fost terminate, ele fiind gata pentru instalarea motoarelor. Prețul de cost global a fost redus cu 0,6 la sută și, în loc de 80.000 lei, cît era menționat în chemare, brigadierii au realizat 92.500 lei economii — la cherestea, laminate, cărămizi și altele. S-a construit aici, pe șantierul Năvodari, un teatru-cinema în aer liber cu 600 de locuri și o bază sportivă cu un teren de fotbal, două terenuri de volei și o pistă G.M.A. și s-au creat condiții și pentru celelalte competiții sportive. Au luat parte la toate disciplinele sportive peste 800 de tineri.

Acestea sînt numai cîteva spicuiri din [illegible] realizărilor [illegible] acest [illegible] lor [illegible] să lupte cu și mai mult avînt pentru a da patriei încă o nouă uzină — uzina de superfosfați și acid sulfuric de la Năvodari.

NICOLAE BARBU

C.C. al U.T.M. cheamă pe tinerii brigadieri să-și dovedească vitejia prin obținerea unor succese deosebite în munca pe noile șantiere, să-și organizeze o bogată activitate culturală și sportivă, să ducă o viață sănătoasă, tinerească.

(Din apelul C.C. al U.T.M. lansat cu ocazia organizării șantierelor tineretului).

S-a petrecut IERI dar cît de actual e AZI

In satul Telciu, primul sat din Maramureș cu care am făcut cunoștință, localnicii ne priveau nu numai cu curiozitate, dar și cu suspiciune. Uniformele noastre albastre de brigadier, la început i-a pus în încurcătură.

„Domnilor, îndrăzni într-una din zile, un bătrînel, nu vă supărați... iaca întreb și eu ca prostu... hainele astea ce fel de înseamnă?"

Și noi i-am explicat că sîntem brigadieri, că de la Telciu și pînă la Vișeu o să se facă o cale ferată și că tocmai pentru această treabă am venit. Oamenii, la rîndul lor, ascultau, dădeau din cap, dar... de cum se depărtau puteai auzi: „Aiștea-s vorbe!"

Oamenilor le trebuiau fapte. Aproape de comandamentul șantierului, o firmă luminoasă indica: „Direcția Tehnică". Heliograful funcționa încontinuu, dar [illegible] planul următoarelor zile, din sectoare, brigadierii anunțau deja că săpăturile sînt gata. Din această pricină, nu odată socotelile inginerilor și tehnicienilor dădeau greș... Timpul rămînea în urmă.

Pe drept cuvînt, la sfîrșitul unei zile de seamă a comandamentului șantierului se scria așa: „Pe toată întinderea celor 50 km., adică atîta cît măsoară șantierul, cei aproape 15.000 de brigadieri organizați în 180 de brigăzi, aflate în 15 sectoare, dau cu succes bătălia construirii liniei ferate de la Salva la Vișeu".

Dar pînă să se ajungă la asemenea rezultate a fost nevoie pe șantier de multă trudă educativă. Nu-i necunoscut faptul că în condițiile anului 1948 pe primele șantiere naționale veneau să lucreze tineri provenind din toate straturile sociale. Afară de brigăzile tineretului muncitoresc sau cele ale tineretului studios se mai aflau brigăzi, și foarte multe încă, compuse din tineri fără ocupații precise.

Oamenii trebuiau învățați: 1) să nu chiulească, adică să muncească; 2) să fie disciplinați din conștiință; 3) să se atașeze vieții colective; 4) să se considere luptători pentru cauza socialismului.

Și s-a muncit mult în această privință. Intrecerile între brigăzi, urmărite ceas de ceas, au fost o minunată metodă educativă, mai ales că nu se refereau numai la munca propriu zisă de pe terasamente, ci la întreaga comportare a brigăzilor în decurs de o săptămînă. Intrecerile erau susținute de numeroase forme de agitație vizuală și verbală.

Panourile uriașe expuse în sectoare, gazetele de perete, edițiile speciale apărute chiar pe locul de muncă, atunci cînd se constata o realizare deosebită, mesele rezervate brigadierilor fruntași, poeziile elogioase la adresa brigăzilor fruntașe, versurile satirice afișate în incinta brigăzilor și multe altele stimulau încontinuu buna comportare a brigadierilor.

Dar ceremonia decernării steagului de brigadă fruntașă de cît farmec era pătrunsă!

Cu regularitate se țineau focurile de tabără. Focuri mari luminau pînă departe Valea Săliștei. Brigadierii dintre cei mai talentați își dădeau concursul la aceste focuri. Uneori participau la focurile de tabără poeți, scriitori, pictori, care trăiau alături de brigadieri viața de șantier. La căldura prieteniei se încălzeau parcă și inimile sufletele brigadierilor. Formau acum o mare familie!

La sectorul Fiad era o brigadă denumită brigada „V București". Brigadierii lucrau bine, nimic de zis, dar fiecare pentru sine. Ajutorul reciproc, spiritul colectiv nu prea avea trecere la această brigadă. Ba mai mult. După realizarea normelor, pe furiș, o parte din bucureșteni se duceau să joace barbut, cărți și alte jocuri de noroc. Cu greu îi puteai schimba. „Năravul din născare — motivau alții — leac n-are!"

Din această pricină, brigada, deși lucra bine, era mereu ținta tuturor criticilor. Intr-o duminică, însă, în urma unei bune orientări a comandamentului, într-un careu festiv a fost înmînat acestei brigăzi steagul de brigadă fruntașă pe sector. Lucraseră, ce-i drept, bine, bucureștenii. Mi-a fost dat să văd pentru prima dată în ochii unor tineri considerați pînă atunci „șmecheri de București", lacrimi. După nici o jumătate de oră, la cererea bucureștenilor, brigăzile au fost din nou adunate în careu. Brigadierii evidențiați au predat atunci comandantului de sector toate zarurile și cărțile de joc, cu promisiunea: „Nu vom mai pune mîna pe ele niciodată".

Și bucureștenii nu s-au dezmințit nici în săptămînile următoare. Ei și alții au participat în acea vară la concursul artistic al șantierului, unul din primele concursuri de masă din țară. In duminica aceea, timp de 12 ore s-au perindat pe scena improvizată, brigadieri, artiști amatori, care au făcut cunoscute milior de spectatori ce luaseră loc pe băncile anume pregătite sau priveau de pe dealurile din fața scenei, cîntece și dansuri din întreaga țară.

In acel an, zilele au trecut parcă mai repede ca oricînd. Intr-una din ele a trecut pufăind din greu, de la Salva la Vișeu, un tren adevărat, „ghezășul", după vorba maramureșenilor.

Iar constructorii liniei ferate s-au răspîndit prin orașe și sate. Și pe ei i-a clădit șantierul. Mulți sînt astăzi ingineri, medici, ori muncitori calificați, colectiviști, profesori ori artiști. Și care nu păstrează și acum insigna purpurie pe care e scris cuvîntul „brigadier"?

ȘTEFAN ODOCHEANU
fost responsabil cultural-artistic al Șantierului Național al Tineretului Salva-Vișeu

Colectivistul Gheorghe Ghenciu și soția au obosit legînd sacii cu grîu, mazăre și fasole primiți ca avans pentru zile-muncă în gospodăria agricolă colectivă „16 februarie 1933" din comuna Albești, raionul Slobozia, regiunea București.

Vestitori ai noului

Scrisori din regiunea Ploești

„Secretul"

Utemiștii Vasile Costeanu, Constantin Pietroi, Ion Comorniceanu și Vasile Ștefănoiu, de la fabrica de hîrtie Bușteni, aveau o taină a lor despre care nu suflau o vorbă. In fiecare zi treceau în spatele mașinii de fabricație și șușoteau îndelung. Ce puneau la cale, era greu de aflat. Nici măcar Ion Mustață, conductorul mașinii, nu le știa secretul. Orice s-ar spune, în sinea lui, Ion Mustață era supărat. Nu pricepea în ruptul capului ce ascundeau cei patru. Se fereau tocmai de el, prietenul care de atîtea ori le-a mărturisit sincer și bucuriile și necazurile. Neîncrederea lor îl întrista. De reproșat, nu le reproșa un cuvînt. Insă rîsul volubil și molipsitor de altă dată, pierise, transformat într-un zîmbet șters, un zîmbet de om bolnav. „I-am nedreptățit cu ceva?" Nu. De altfel cei patru nici nu păreau supărați. Intr-o zi, după lăsarea lucrului, prietenii l-au înconjurat pe Ion Mustață și, mai cu voie, mai forțat, l-au tîrît cu ei în oraș. Incotro îl duceau, nu i-au spus pînă n-au ajuns pe un loc viran, învecinat cu căminul alpin. Au măsurat cu pasul terenul, apoi l-au întrebat pe Ion Mustață.

— Iți place locul?

— Și da, și nu.

— Răspunde serios, omule. Terenul poate să fie al tău. De acum ești însurat, ai copii. Nu mai merge să locuiești cu părinții. Sînteți prea strîmtorați în casa bătrînească.

Făcînd cerere la sfatul popular, lui Mustață i s-a atribuit gratuit terenul. In prezent, ajutat de cei patru tineri, el prelucrează materialul lemnos necesar construcției.

Corespondent
E. ȘTEFANESCU

NICI PLUSUL nu-i de neglijat

Drumul proaspăt așternut cu pietriș, șerpuia în serpentine largi printre dealurile presărate cu sonde. Intr-o vale lăturalnică, sfios își întinde singura uliță cu casele rînduite de o parte și de alta satul Pîclele. Pe colina unui deal din apropiere se zărește vîrful unei turle deasupra căreia flutură pînza roșie a unui drapel: sonda tineretului.

Am pornit-o pe cărarea care duce în direcția turlei. Cu cît mă apropiam îmi încordam auzul să prind zgomotul cunoscut al granicului. Dar nu se auzea nimic. La o cotitură am pierdut din ochi și vîrful turlei. Credeam că am apucat pe o altă cărare. La acest gînd mă cuprinsese neliniștea. După cîțiva pași, în față, îmi apăru silueta înaltă a sondei 320, sonda tineretului — schela Berca. Intr-adevăr granicul tăcea. Strînși împrejurul mesei rotative, tinerii sondori discutau aprinși.

— Și tocmai acuma să pățim „pocinogul", cînd mai avem 50 de metri și ajungem la 1.200 — spunea cu amărăciune un tinerel cu casca de sondor ușor împinsă pe ceafă.

— Ei, asta-i acum, o scoatem noi la capăt. Știam doar că la o asemenea adîncime rocile ne dau de furcă, îi taie vorba utemistul Vasile Nicolae, șeful brigăzii. Acum — continuă el — să ridicăm din nou prăjina.

O mișcare, două, la maneta granicului și cu un foșnet ușor prăjina prinse a se urca trasă de cîrligul puternic spre vîrful turlei. In acest timp, brigadierul cerceta oscilațiile neregulate ale acelor de la tabloul de control.

— Oprește! Desprindeți ghiarele. Inlocuind tija trebuie să schimbăm puțin direcția.

A avut dreptate. după cîteva minute „pocinogul" a fost înlăturat. Uruitul strident al granicului hăuia din nou peste văi. In adînc sapele cu role prinseseră a scrijili rocile, grăbite să ajungă mai iute în vizuina „aurului negru". După încordarea de adineauri, fețele sondorilor se luminară. Numai șeful de brigadă, frămîntat de gînduri, se retrase în ghereta din apropierea sondei. Scoțînd din buzunarul salopetei un carnețel, notă cu un capăt de creion timpul pierdut. Fiecare minut din orele de lucru era prețios. Se angajase să termine forajul sondei cu două luni mai devreme. In minte își făcea felurite socoteli: „încă puțin și ajungem la 1.200 m. De acolo începem tubajul. Merge mai ușor. Dacă de la 10 iulie, de cînd am început forajul, și pînă acuma am săpat peste 1.150 m. din cei 1.600 cît prevede fișa geologo-tehnică, înseamnă că ne putem respecta angajamentul". La întrebările mele, utemistul Vasile Nicolae, conducătorul celei mai tinere brigăzi de foraj din schela Berca, mi-a dat bucuros unele lămuriri:

— Vă interesează cum obținem asemenea rezultate — începu el familiar. Am să vă spun pe scurt. La început, cînd rocile ne-au permis, am aplicat forajul cu turbină, apoi forajul rapid. Tot timpul am lucrat cu pompele paralele. După cum v-ați convins la fața locului, mica mecanizare o folosim la maximum. Buna întreținere a utilajului se bucură în brigada noastră de mare cinste. Să nu uit, acordăm o deosebită atenție noroiului cu care forăm. Il menținem foarte fluid, tratîndu-l la timp după indicațiile recomandate. Cam acestea ar fi metodele folosite de noi.

— Plus hărnicia tinerilor sondori, am adăugat eu, așa, ca pentru mine.

— Da, nici „plusul" acesta nu-i de neglijat — mi-a răspuns utemistul Vasile Nicolae.

Corespondent
ION VLADESCU

Moment penibil

A zbîrnîit din nou telefonul la comitetul orășenesc U.T.M.-Hunedoara. Tovarășul Dumitrescu, activist al comitetului regional U.T.M., aflat pe teren, ridică receptorul, în timp ce tovarășul Macavei îi urmărește mișcările.

— Alo! Da. Dumitrescu... Noroc, tovarășe Marinov... Ce? Cum? Treizeci de brigadieri? Nu se poate! Venim îndată acolo.

...In club erau adunați cei care se hotărîseră să părăsească șantierul. Cînd au intrat activiștii, larma ce stăruia în încăpere s-a stins. Printre cei peste 30 de brigadieri, majoritatea din regiunea Oradea, se aflau mulți utemiști. S-au încins discuții. Ele au durat peste trei ore. Cu toate acestea, doar cinci utemiști s-au convins să rămînă mai departe pe șantier.

Cum s-a ajuns la această situație penibilă?

In primul rînd, mulți din cei care au recrutat brigadieri pentru acest șantier au nesocotit prevederile Apelului Comitetului Central al U.T.M.. Nu numai că ei au propus să plece pe șantier prea mulți tineri calificați, care pe o perioadă destul de lungă n-au posibilitatea să muncească decît la lopată și tîrnăcop, dar unii au făcut și promisiuni grosolane. Iată, de pildă cum declară utemistul Gheorghe Torje, în vîrstă de 17 ani, din comuna Jirișul de Criș, că l-a recrutat tovarășul Crăciun Jarca:

„Tu ești fain băiat, tovarășe Torje. N-ai vrea să mergi pe Șantierul Național de la Hunedoara?"

„Ba, eu aș vrea, dar..."

„Ce? Bani? Tii, cîștigi în jurul a 1000 de lei. Stai trei luni, ai haine... Te califici și vii acasă „om".

Asemenea promisiuni i s-au făcut lui Carol Török din Diosig, de către secretarul comitetului raional U.T.M. Săcueni, și lui Gușat Iulie din comuna Șargu, raionul Alba, și majorității celor ce s-au hotărît să plece.

Acest sistem defectuos de a recruta brigadierii pentru șantierele naționale dovedește superficialitatea cu care biroul Comitetului regional U.T.M. Oradea a tratat această importantă problemă.

Pe șantier brigadierii nu numai că n-au găsit cele promise, dar, din vina conducerii de aici, ei au întîmpinat și alte neplăceri.

Iată cîteva fapte pe care ni le-a adus la cunoștință unul dintre cei mai destoinici brigadieri care a luat parte la discuții. Tînărul se cheamă Pavel Grigore. El a mai muncit pe două șantiere naționale. La făurirea uzinei cocsochimice de la Combinatul Siderurgic Hunedoara a lucrat șase luni. A fost evidențiat în mai multe rînduri. Aici a venit cu dragoste de muncă și oriunde a fost pus și-a făcut datoria.

„La 8 iunie am fost trimis la Orașul Stalin — cu încă 7 brigadieri — să aducem un transport de tablă. Am luat hrană pe două zile și am plecat. Pe drum însă, am avut o pană grea de mașină și am rămas patru zile. Tînărul nu spune, dar noi am aflat, că ei au stat în ploaie ziua și noaptea, nemîncați, însă toți și-au făcut datoria, sub imboldul lui Pavel. „La salariu însă... „răsplată"?! Cele patru zile nu ne-au fost pontate. In plus, ni s-au retras și banii de cartelă, pentru... „lipsuri nemotivate". Zadarnic am umblat pe la toate ușile, explicînd care e adevărul. Nimeni n-a luat nici o măsură, în schimb am primit... promisiuni. „Vi-i dăm la avans". A venit avansul. „Vi-i dăm la leafă". A sosit ziua mult așteptată. „Vi-i dăm..." Cînd?

Multe probleme a ridicat acest brigadier harnic, în legătură cu lipsurile serioase existente pe șantier. El a spus: „Eu nu plec de aici, dar gîndiți-vă că nu toți au experiența unui brigadier mai vechi!"

Să-i dăm dreptate. In general observăm că pe șantier nu s-a desfășurat o adevărată muncă de educație, de rezolvare a problemelor ce s-au ivit în viața complexă a oamenilor. Formele de organizare sînt defectuoase, metodele de educație aproape inexistente. Nu se află pe șantier un drapel de brigadă fruntașă. De la începutul lucrărilor au fost aduse niște megafoane, dar nici pînă astăzi ele n-au prins grai. De luni de zile li s-a promis brigadierilor că va lua ființă o echipă artistică. S-au adus în ultima vreme cîteva instrumente, dar ele așteaptă în magazie. Pe șantier nu se citesc ziarele. Doar cinci abonamente la „Scînteia tineretului" — nici cel puțin un exemplar pentru fiecare brigadă. Intrebat de aceasta, tovarășul Macavei, secretar al comitetului orășenesc UTM, răspunde dînd din umeri: „Aceasta nu-i treaba comitetului orășenesc" Dar a cui? Ale cui sînt toate treburile legate de activitatea de zi cu zi de pe șantier?

Sînt tineri care au nimerit aici parcă din întîmplare. Dar sînt foarte mulți cei cum ar fi Grigore Pavel, Traian Mesaroș, Iosif Nicolici, Ion Marian și alții, care muncesc conștiincios. Pe bună dreptate însă, toți își pun întrebări ca ale lui Pavel:

„Noi numai să muncim sîntem buni? Nu se poate organiza o distracție? Nu sîntem tineri?"

Și alte lacune sînt pe șantier. Mîncarea la cantină e slabă și scumpă. S-a pus problema să fie adus un gestionar capabil. Brigadierii continuă să primească porții de pîine inegale, lipsă de alimente. Gestionarul nu permite ca vreunul să cîntărească ce i se dă. Intr-o zi, 18 brigadieri au rămas fără masa de seară, din cauza proastei deserviri la cantină.

Iată o sumedenie de probleme care se cer rezolvate. In momentul de față, șantierul așteaptă un lot puternic de brigadieri. De curînd a venit la conducerea comandamentului un om cu experiență, tovarășul Marinov Nicolae. E de datoria lui, a comitetului U.T.M. de pe șantier, a tuturor tovarășilor din conducere să depună toate strădaințele pentru îndreptarea situației.

B. CORNEANU

E mai ușor pentru unii activiști să promită marea cu sarea decît să ducă o muncă politică reală.

— Trebue să plecăm de aici! Se zvonește că vor pune în funcțiune difuzorul.
— Lasă, stai liniștit! De multe ori am auzit eu povestea asta!

Manuale și cărți de literatură pedagogică

Pentru noul an școlar Editura didactică și pedagogică de pe lîngă Ministerul Invățămîntului a pregătit editarea unui număr de 269 titluri de manuale, metodici și cărți de literatură pedagogică într-un tiraj de aproape 10.000.000 exemplare.

Editura didactică și pedagogică a elaborat de asemenea o serie de metodici cum sînt „Educația în familie", „Munca educativă în clasa întîi", „Indrumări metodice pentru predarea abecedarului", „Formarea deprinderilor de muncă agricolă în clasele I—IV", „Dezvoltarea exprimării orale și scrise a elevilor la limba romînă, pentru clasele V—X" și altele.

(Agerpres)

Adunarea activului sindical din Capitală cu prilejul vizitei delegației sindicatelor iugoslave

(Urmare din pag. I-a)

a cunoaște cît mai de aproape realizările lor, experiența lor în opera de construire a socialismului în R.P.F. Iugoslavia.

Intre oamenii a căror muncă este însuflețită de aceleași idealuri, schimbul de experiență în cele mai variate probleme este o garanție a succesului lor comun. Mergînd mai departe pe drumul strînsei lor colaborări, sindicatele țărilor noastre vor putea aduce o contribuție tot mai mare la dezvoltarea și consolidarea relațiilor romîno-iugoslave, vor îndeplini o dorință fierbinte a membrilor lor.

Poporul nostru muncitor urmărește cu interes și bucurie succesele popoarelor iugoslave, succese datorite înțeleptei conduceri a Uniunii Comuniștilor din Iugoslavia. Pentru victoria cauzei noastre comune, cauza socialismului, oamenii muncii din țara noastră și organizațiile lor sindicale nu vor cruța nici un efort spre a-și aduce contribuția lor la triumful țelurilor care inspiră în egală măsură cele două popoare ale noastre, construirea socialismului, pacea și prietenia între popoare.

A luat apoi cuvîntul conducătorul delegației sindicatelor iugoslave, Djuro Salaj, președintele C.C.S. din R.P.F. Iugoslavia.

Permiteți-mi, în primul rînd, în numele delegației noastre, să exprim recunoștința mea tuturor oamenilor muncii din această țară pentru primirea caldă pe care ne-au făcut-o. Primirea atît de caldă și cordială făcută delegației noastre, este o manifestare hotărîtă a oamenilor muncii din Romînia pentru colaborarea cea mai strînsă cu popoarele iugoslave.

Delegația noastră a venit în țara dv. pentru a înapoia vizita făcută sindicatelor noastre de delegația sindicală romînă în frunte cu tov. Gh. Apostol. Noi ne-am propus să luăm cunoștință de viața oamenilor muncii din țara dv., de succesele pe care le-ați obținut în muncă.

Delegația noastră a fost plăcut surprinsă de succesele pe care le-ați obținut. Vizitînd cîteva întreprinderi, am putut cunoaște eforturile mari pe care le depun muncitorii în dorința de a contribui cît mai mult la construirea socialismului; am văzut de asemenea preocuparea continuă a inginerilor și tehnicienilor pentru ridicarea productivității muncii, îmbunătățirea calității produselor, prin perfecționarea procesului tehnologic și mai buna organizare a locului de muncă.

In întreprinderi am văzut totodată grija pentru oamenii muncii: cantine frumoase și bine organizate, policlinici, condiții igienice în secții, grija pentru buna funcționare a instituțiilor sociale.

Am văzut casele voastre de odihnă, care sînt bine amenajate, căminele voastre culturale în care oamenii muncii au posibilitatea să desfășoare activitate culturală în timpul lor liber.

Fără îndoială că, pe lîngă aceste succese ale clasei muncitoare din țara voastră există și lipsuri, despre care a vorbit în cuvîntarea sa tov. Gh. Apostol. Sarcina sindicatelor este lupta pentru înlăturarea lor astfel încît să contribuie cu succes la îndeplinirea sarcinilor construcției socialiste.

Am stat de vorbă cu activiști sindicali din întreprinderi, am văzut cum se desfășoară în întreprinderile dv. întrecerea socialistă organizată de sindicate. Ne-am convins la fața locului că sindicatele traduc în viață politica partidului vostru, luptă pentru realizarea idealurilor și programului partidului.

Fiind în întreprinderile dv. am simțit la fiecare pas dorința fierbinte a oamenilor muncii de colaborare între sindicatele din țările noastre, între popoarele țărilor noastre. Aceeași năzuință fierbinte de colaborare între sindicatele din Romînia și cele din Iugoslavia însuflețește și pe oamenii muncii de la noi.

Năzuința de colaborare între sindicatele din Iugoslavia și cele din Romînia, între popoarele Romîniei și popoarele Iugoslaviei, este cu totul de înțeles, întrucît ambele popoare și-au propus ca scop construirea socialismului în țările lor și nu există nici un motiv ca ele să nu colaboreze pentru realizarea acestui țel.

Este adevărat că am trecut printr-o perioadă grea, care a împiedicat colaborarea pe care o realizasem pînă în 1948. Această perioadă a trecut însă. Sînt convins că noi vom continua colaborarea noastră în noile condiții. Acest lucru este confirmat și de convorbirile dintre conducerea sindicatelor dv. în frunte cu tovarășul Gh. Apostol și delegația noastră în decursul cărora am fost unanimi în toate problemele colaborării viitoare. Hotărîrile pe care le-am luat contribuie la lărgirea înțelegerii la care am ajuns cu ocazia vizitei delegației dv. sindicale în R.P.F. Iugoslavia.

Realizînd această colaborare între sindicatele noastre noi nu aveam voie să uităm că trebuie să realizăm colaborarea și cu mișcarea muncitorească din lumea întreagă indiferent de deosebirile ideologice și politice care există între organizațiile lor. Interesele clasei muncitoare sînt unice. Noi trebuie să luptăm pentru unitatea clasei muncitoare nu numai în țările noastre, ci și pentru unitatea clasei muncitoare în lumea întreagă. Aceasta va fi cea mai mare garanție pentru apărarea păcii în lume. Cred că și pe acest tărîm, în discuțiile care vor urma vom ajunge la o părere unanimă. Realizarea acestui lucru va fi ușurată de faptul că atît guvernul Iugoslaviei cît și guvernul Romîniei, duc o politică de coexistență și colaborare internațională. Tovarășul Djuro Salaj și-a încheiat expunerea cu urări pentru prietenia frățească dintre poporul romîn și popoarele Iugoslaviei, pentru colaborarea dintre sindicatele Iugoslaviei și Romîniei, pentru unitatea clasei muncitoare din lumea întreagă, pentru Republica Populară Romînă.

Adunarea a fost închisă de tovarășul Gh. Apostol, președintele C.C.S., care a mulțumit călduros tovarășului Djuro Salaj pentru cuvintele de frățească prietenie rostite în cadrul adunării.

Să fie pe deplin asigurați oaspeții noștri dragi — a spus vorbitorul — că vizita lor în Republica Populară Romînă va rămîne ca un jalon important pe drumul prieteniei între popoarele noastre și ea constituie o importantă contribuție la consolidarea și dezvoltarea legăturilor noastre frățești și de nezdruncinat.

Dînd glas sentimentelor unanime ale celor ce muncesc din țara noastră îi rugăm pe tovarășii din delegația iugoslavă, condusă de tovarășul Djuro Salaj, să transmită oamenilor muncii din Iugoslavia urările noastre de izbîndă în lupta pentru triumful socialismului în R.P.F. Iugoslavia, în lupta pentru pace și prietenie între toate popoarele lumii.

Cuvîntările tovarășilor Gh. Apostol și Djuro Salaj au fost subliniate în repetate rînduri prin aplauze puternice. Cei prezenți au manifestat îndelung pentru prietenia romîno-iugoslavă, pentru dezvoltarea relațiilor de colaborare frățească dintre sindicatele noastre și cele iugoslave.

La sfîrșit Ansamblul de cîntece și Dansuri al C.C.S. a prezentat un program artistic.

(Agerpres)

Informații

Joi dimineața a părăsit țara Lian Cing-tien, secretar general adjunct al Asociației pentru prietenia chino-sovietică, care timp de trei săptămîni a fost oaspete al țării noastre, împreună cu soția, la invitația Consiliului General A.R.L.U.S.

★

In cadrul vizitei pe care o face în țara noastră, Ibrahim Keilani, profesor de literatură arabă la Universitatea din Damasc, a conferențiat joi seara la Casa universitarilor despre „Aspecte ale culturii din Siria de azi".

Conferința a fost urmărită cu viu interes.

★

Sîmbătă 15 septembrie ora 12 în sala din B-dul Magheru va avea loc vernisajul Expoziției pictorului argentinian Antonio Berni.

★

La invitația C.C. al Sindicatului muncitorilor din industria metalurgică și construcțiilor de mașini și a C.C. al Sindicatului muncitorilor forestieri miercuri după amiază a sosit în Capitală o delegație de muncitori metalurgiști și forestieri din Finlanda.

(Agerpres)

ACTUALITATEA pe scurt

Artiști indieni pe scenele noastre

VALAET KHAN

MANDJIULA DUTT

SITARA DEVY

MITRA ARYANAYAKAM

Astronomii amatori studiază planeta Marte

In ultimele zile observatorul popular de astronomie din București a fost obiectul unui aflux deosebit de vizitatori. De la 1000-1.500 de vizitatori cîți se perindau pînă acum în fiecare lună prin observator, numărul lor a crescut dintr-o dată la circa 4.000. Apropierea planetei Marte la „numai" 57.000.000 km. de pămînt, față de 100—150.000.000 kilometri cît este distanța obișnuită între ea și Pămînt, a stîrnit o vie curiozitate printre cetățeni, dornici de a privi prin lunetă — peisajul marțian.

Pentru grupul de astronomi amatori de pe lîngă observatorul popular de astronomie această perioadă este un prilej de intensificare a activității lor de pasionați cercetători ai astrelor. In fiecare noapte (e vorba bineînțeles de nopțile senine), prin rotație, grupul de astronomi amatori studiază planeta, o fotografiază, desenează, consemnîndu-și observațiile în caiete special destinate, urmînd ca ulterior, după ce planeta se va îndepărta din nou de Pămînt, observațiile să fie studiate mai amănunțit, sistematizate și difuzate altor centre de astronomie din țară și străinătate, în cadrul schimburilor de observații. Istoria formării acestui grup de pasionați ai astronomiei este interesantă. La început, în 1950 erau 2-3 la număr. Apoi, acest nucleu s-a mărit, numeroși vizitatori care-și opreau pașii la acest muzeu manifestau dorința de a face parte din grupul de cercetători amatori încît astăzi numărul lor s-a ridicat la 32. Rezultatele activității astronomilor amatori sînt din cele mai îmbucurătoare. Semnificativă în această direcție este aprecierea făcută de o delegație de astronomi sovietici existentă în registrul de vizitatori în care se spune printre altele. „Ne-a impresionat foarte mult faptul că în micul Observator popular din București există adevărați astronomi, entuziaști, care cu mijloace modeste execută lucrări interesante. Tinerii de aici pot deveni fără îndoială în viitor mari specialiști astronomi".

Dar activitatea grupului de astronomi amatori de la Observatorul popular nu se reduce numai la studiul astrelor. In ultimul timp, ei au organizat 3 expoziții de astronomie cuprinzînd fotografii, desene etc., făcînd astfel o încercare de a prezenta elementele fundamentale ale universului. Paralel cu activitatea pur științifică, ei își mai propun combaterea misticismului și superstițiilor cu privire la fenomenele naturii.

Cercul de astronomi amatori care cuprinde tineri din toate domeniile de activitate, ca de pildă Eugen Petrescu elev la școala medie tehnică C.F.R., ing. Vladimir Boica de la C.S.P., funcționarul Adolf Broid etc. aduc prin activitatea lor pasionantă și plină de entuziasm un aport în domeniul cercetărilor astronomice din țara noastră.

E. PITULESCU

Oaspeți străini despre țara noastră

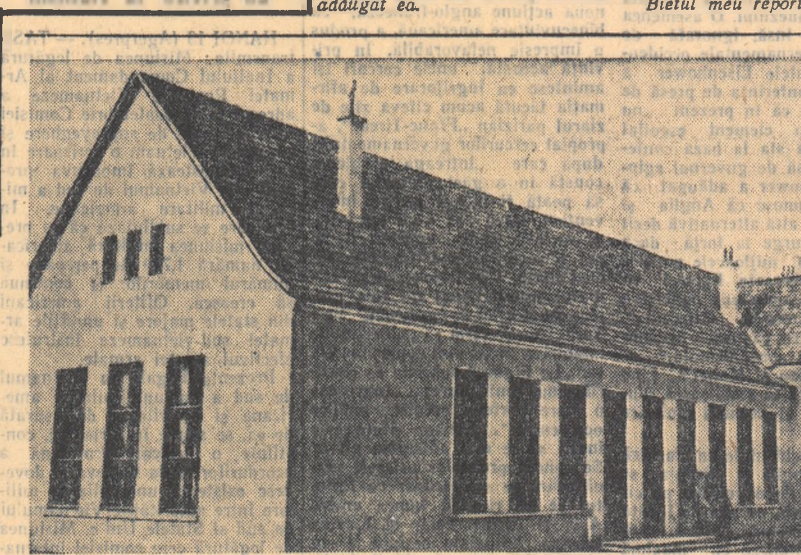
Marți la amiază, juristul norvegian Knut Lofsnes, membru în conducerea revistei „Orientering", membru al Partidului Muncitoresc (social-democrat) din Norvegia, care vizitează țara noastră împreună cu soția în cadrul „vacanțelor păcii", a făcut o vizită la Comitetul Național pentru Apărarea Păcii din R.P.R. Oaspeții au fost salutați de tov. Sanda Rangheț, secretara Comitetului Național pentru Apărarea Păcii din R.P.R., și de activiști ai comitetului. Cu acest prilej, Knut Lofsnes a făcut următoarele declarații:

„Vizita în R.P.R. mi-a lăsat impresii deosebite. In primul rînd, am constatat aici un mare efort pentru realizări de ordin social. Deși țara dv. a trebuit să se refacă în urma războiului și își construiește o industrie nouă, totuși s-au găsit mari fonduri pentru locuințe muncitorești, creșe, grădinițe de copii și alte înfăptuiri de ordin social.

M-a impresionat rolul important ce se acordă tineretului, chemarea lui în funcții de mare răspundere, precum și grija atentă față de copii.

In încheiere, Knut Lofsnes a vorbit despre acțiunile ce se întreprind în Norvegia pentru coeziunea tuturor forțelor atașate mișcării pentru pace, despre posibilitățile unor legături mai strînse între mișcarea pentru pace din Norvegia și din R.P.R.

(Agerpres)

Intreprinderea „Măgura Codlea" este o fabrică ce prelucrează lemnul. De curînd înființată, ea a cuprins cu freamătul celor cîteva unități ale sale, viața altădată monotonă a liniștitului orășel Codlea. Fabrica capătă odată cu lărgirea volumului de sortimente o continuă dezvoltare. Pentru muncitorii acestei întreprinderi, se creează condiții noi de muncă și trai. Iată în clișeu: cantina și clubul muncitorilor.

Foto: DUMITRU F. DUMITRU

ÎNTÎLNIRE CU O EROINĂ

Inchin aceste rînduri profesoarei Elena Gioga, de la Palatul Pionierilor din București care mi-a inspirat modelul.

Cred că mai toți reporterii au trăit, măcar o singură dată în pasionata lor activitate, clipe de îndoială și dezamăgire care le-a șters, pentru o vreme, orice urmă din entuziasmul cu care porniseră la drum: „Cum să scriu? Cu ce să încep?".

In asemenea clipe mă aflam și eu, cînd am cunoscut-o pe profesoara Nina Georgescu. Insoțeam o expediție pionierească spre munții Moldovei. In tren, la geamuri, micii călători cîntau și rîdeau, eu însă îmi frămîntam abătut mintea, încercînd să schițez reportajul pe care aveam să-l scriu din această călătorie: „Cum să scriu? Cu ce să încep?". Atunci s-a apropiat de mine profesoara G. Tînără și într-un fel foarte drăguță, cu părul tuns după ultima modă și fața bronzată, mi-a vorbit fără înconjur:

— Să știi că am să te bat!

— De ce? am tresărit eu, făcîndu-i loc lîngă geam.

— Vii cu noi și nici măcar nu spui cine ești. A trebuit să întreb aproape toți profesorii pînă să-ți aflu misiunea. Naiva de mine! De unde să știu eu că ești reporter? Faptul e explicabil. Și să știi că e bine cum procedezi. Din umbră se vede mai bine ce se petrece la lumină. Stai în umbră cu creionul ascuțit și notezi... Apoi numai ce te pomenești cu articolul în ziar, ca un vînat în frigare. Cine l-a scris? Nimeni nu știe. Omul din umbră zîmbește. Am dreptate?

— Imi place meseria dumitale — a continuat ea să-mi vorbească. Poezii scrii?

— Nu. Trebuie să scriu un...

— O, ce păcat! — m-a întrerupt ea. Poezia e visul meu. Știi că și eu scriu? Lucrez la un poem. Un poem mare, de proporții uriașe, în care vreau să cuprind melodia tuturor poemelor scrise pînă acum. De ce mă privești așa? Dacă ai știi de cîtă vreme mă chinuiesc la el! Am citit tot ce mi-a ieșit în cale, poezii, romane, nuvele, mă rog, tot ce s-a scris de la facerea lumii și pînă azi. Are să fie o minune! Dumneata ce ai zis că vrei să scrii?

— Un reportaj, i-am răspuns eu cu echilibrul pierdut.

— A, un reportaj... Cum adică?

I-am explicat profesoarei vagile mele planuri și ea, observîndu-mi nesiguranța, s-a oferit cu multă amabilitate să mă ajute.

— Bineînțeles, dacă vrei — a adăugat ea.

Mărturisesc că eram deosebit de bucuros. Clipa îndoielilor trecuse. Cine ar fi crezut că voi întîlni o asemenea prietenă și într-un asemenea moment! Scrie un poem. A citit biblioteci întregi de cărți! Aveam lîngă mine, așadar, un debit de forță literară, o adevărată enciclopedie vie, care-mi promisese tot ajutorul. Reportajul era ca și scris. Parcă-l vedeam mare, înșirat pe trei coloane de sus și pînă jos, cu litere aldine și titlul desenat, pe prima pagină: „Impresii dintr-o expediție. V. Băran".

Am rugat-o pe profesoară să nu mă uite (Dumneavoastră cunoașteți mai bine copiii) și ea m-a asigurat rîzînd: „Nu-ți fie teamă, ai să vezi".

Și într-adevăr prietena mea și-a ținut promisiunea. După cîteva zile, numai, de la începutul expediției, s-a și înfățișat cu o groază de fapte pe care eu sărmanul habar n-aveam să le fi observat.

— Ascute-ți creionul și notează — mi-a spus ea șoptit, chemîndu-mă pe iarbă în spatele unei cabane. Ai văzut ce se poate întîmpla în expediția noastră? Iți surîde norocul. Poți să scrii ceva care să cutremure lumea.

— In ce fel anume? m-am speriat eu.

— Răbdare, răbdare și ai să afli totul. O cunoști pe profesoara de istorie? Mironosița aia. Dar pe Temistocle, cel cu organizarea? Vulpoiul ăla. Și n-ai observat nimic între ei? Nici cînd i-a făcut loc în autobus? Nici cînd a luat-o de mînă trecînd puntea peste pîrîu? Nici cînd i-a oferit binoclul lui?

Au urmat așa zeci de întrebări și prietena mea arăta tot mai schimbată la față văzîndu-mi miopia. Nu a dat însă înapoi, ci a continuat cu o deosebită perseverență:

— Nici cînd i-a servit apă la masă, nu l-ai văzut? Extraordinar! Nici cînd i-a luat rucsacul în timpul urcușului pe Ceahlău?

Iar eu eram din ce în ce mai surprins.

— Bine, dar ce-i cu asta? am îndrăznit eu s-o întreb?

La care profesoara s-a enervat de-a binelea și mi-a răspuns printr-un oftat lung:

— Ce păcat, se vede că n-ai experiență! Și m-a părăsit lăsîndu-mă pe iarbă cu creionul căzut pe carnetul de însemnări.

Bietul meu reportaj! Adio trei coloane, adio litere aldine! Adio prima pagină, adio V. Băran!

Se vede însă că norocul nu mă abandonase încă. Căci după alte cîteva zile prietena mea m-a chemat iarăși deoparte, la umbra unui molift.

— Poftim, să nu zici că sînt rea. Ce părere ai despre medic?

— Despre medic? (E o idee, mi-am zis în gînd. Ce-ar fi să scriu: „In timpul expediției unii pionieri au îndeplinit sarcina de elevi sanitari... Medicul Stoian, care ne însoțea, a ținut cu ei un instructaj...").

Mi-am așezat cu iuțeală carnetul pe genunchi, gata să-mi însemn tot ce-mi va spune prietena mea.

— La început părea simpatic — a vorbit ea — dar m-am înșelat. E un morăcănos și mai mult nimic. Ba și-a găsit să mai și bîrfească.

— Să bîrfească, pe cine? m-am mirat eu.

Profesoara a rupt cu necaz o crenguță de brad, aruncînd-o în prăpastie.

— Pe mine, pe cine credeai? Zice că sînt o nesuferită.

— Nesuferită? Nu cred. Poate...

— Nu crezi? m-a întrerupt ea. Mi-a spus-o chiar în față. Dacă nu notezi dumneata, am să notez eu. Crezi că eu nu știu să scriu? Știi că au format și o bisericuță? Cu profesorul Florescu. Toată ziua șușotesc. Rămîn în urma coloanei și discută. Ce-or vorbi, nu știu încă, dar presimt că vorbesc despre mine... Sau poate chiar și despre dumneata! Ce, te miră? Au primit-o în șleahtă și pe instructoarea superioară. Că și asta e o poamă! N-ai observat? In loc să-și vadă de munca ei rîde toată ziua gură-n gură cu inginerul Stoianovici. Inginerului îi convine sigur, dar ar trebui să se cam întristeze.

— Să se întristeze, de ce?

— Cum de ce? Of, că tare greu mai pricepi! N-ai văzut cînd a cumpărat vin de la particulari și l-a băut pe nerăsuflate? Dacă se îmbăta, nu se făcea de rușine în fața copiilor? Notează, ce stai?

N-o mai înțelegeam pe prietena mea. Imi spusese atîtea lucruri, că nu știu cum s-a întîmplat de mi s-a întunecat mintea... Și în clipa aceea, am uitat cu desăvîrșire că în fața mea se află acea minunată, inspirată profesoară care a citit atîtea cărți și i-am spus, recunosc, pe un ton grosolan:

— Semănați foarte mult cu Guica din „Moromeții".

O zisesem!

— Ce-ai spus? a sărit ea ca arsă.

M-am ridicat în picioare cu teamă.

— Am spus că semănați cu Guica, eroina lui Marin Preda, am repetat eu.

Așteptam cu ochii închiși ca din clipă în clipă să se abată asupra mea toate furiile: „Cum îndrăznești? Să-ți fie rușine! etc. etc". Dar, minune! Prietena mea rămăsese visătoare, cu ochii duși spre vîrful munților, șoptind:

— Eroina lui Marin Preda! Guica! O cît de mult mi-am dorit să fiu eroină! Trăsături ideale, caracter... Iți mulțumesc, dragul meu. Știam eu că ești totuși un băiat manierat.

★

Sînt dator cititorilor o explicație: Guica, personaj dintr-un vestit roman al lui Marin Preda, e o femeie cicălitoare care are darul să împrăștie vrajbă în dreapta și în stînga, să încaiere prieteni vechi, să dezbine rude și neamuri.

V. BARAN

DINCOLO DE CULORILE SUMBRE

Poetul G. Bacovia împlinește 75 de ani

„Aici sînt eu
Un solitar,
Ce-a rîs amar
Și-a plîns mereu".

(„EPITAF").

Bacovia se situează printre scriitorii care și-au dus cea mai mare parte a existenței lor pe vremea întunecată a burgheziei. S-a născut cu 75 de ani în urmă, la Bacău, unde-și petrece copilăria și anii adolescenței. După ce-și termină liceul în orașul natal — *„liceu cimitir, cu lungi coridoare", „cu profesori pedanți", „liceu cimitir al tinereții mele"* — așa cum apare înfățișat într-o poezie a sa, — el se înscrie la Facultatea de drept din Iași. Deși cu studii superioare și diplomă, poetul este nevoit să accepte un modest post de funcționar la Ministerul Instrucțiunii în București (unde se stabilise din 1929) și ani la rînd a deținut asemenea funcții mărunte, pentru a-și putea asigura existența.

Atît la Bacău și Iași, cît și la București, Bacovia scrie intens, publică și colaborează la o serie de reviste. La Bacău a scos revista *„Orizonturi noi"* (1915—1916), care-și întrerupe apariția, pentru a reapare la București, între anii 1929—1930. Tot la Bacău, conduce revista lunară *„Ateneul cultural"*, împreună cu Tăbăcaru (1926-1927). In timpul cît era student la Iași, colaborează la revistele *„Arta"* și *„Versuri"* (condusă de I. M. Rașcu); iar la București, publică în *„Literatorul"* lui Al. Macedonski, (în ultima perioadă a apariției acestuia), apoi în *„Flacăra"*, și în alte periodice ale vremii. Editura „Flacăra" îi tipărește, de altfel, și primul volum de versuri — *„Plumb"* (1916), după care au urmat volumele *„Scîntei galbene"*, *„Cu voi"*, *„Comedii în fond"* și *„Stanțe burgheze"* (1946). O însemnată parte a creației sale a fost reunită acum în reprezentativul volum de *„Poezii"*, recent apărute la E.S.P.L.A.

★

Deși apartenent la aceeași școală literară la care se formase înaintașul său Al. Macedonski, lui G. Bacovia îi lipsește energia protestatară a acestuia. Poet al revoltei, în opera lui Macedonski se încrucișau sarcasmul cu ironia, ura cu revolta, strigătul de durere cu ascuțișul invectivei, împotriva unei așezări sociale nedrepte, fatal sortită eșecului. G. Bacovia este un poet simbolist, de inspirație modernă. Substanța celor mai valoroase din poeziile sale nu o compune însă nici visul deșert, nici jocul sterp al simbolismului complicat de „instrumentalism". El a preluat de la simboliști latura novatoare a acestei mișcări literare. Mediul orășenesc, cîntat de simboliști, este o temă preferată și a sa. El este însă un poet original, național, cu o structură lirică proprie, distinctă. La poetul nostru, orașul modern capitalist, trepidant — apare ca ucigaș al omului avîntat, pe care îl exploatează la sînge (*„De firete electrice, paralizată, / Ca un simbol, / O pasăre cade-n oraș, ca o tristețe mai mult"* — („NOTE DE TOAMNĂ"). In cartierele acestui oraș crește mizeria, ftizia, iar toamnele ploioase și iernile geroase sînt surse de îngrijorare și noi dureri pentru mulțimea flămîndă.

Poet „de atmosferă", al culorilor sumbre — atît vedeau exegeții burghezi, în Bacovia. Dar dincolo de *plumb, negru* și *violet*, au loc drame umane, se consumă tragedia „proletarului cult", care asistă mereu la *„o nouă primăvară pe vechile dureri"*. De aceea, el a fost constrîns să exclame îndurerat: *„Ce lume — așa goală de vise!"*, în însingurarea lui, văzîndu-se condamnat la tristețe adîncă, la pătimiri multe, pentru că într-o astfel de lume spiritele luminate sînt împinse în prăpastie rătăcind într-o vale a plîngerii fără fund.

Poetul nu trăia suferinți închipuite. Asemenea *„umbrei de dincolo de Styx"*, a lui Macedonski, G. Bacovia își adîncește umbra în cartierele democrate — cartiere unde tronează mizeria, bolile, frigul; disperarea, ca rezultante ale nedreptei alcătuiri a societății bazată pe exploatare. Interesantă, în această privință, este notația pe cît de laconică, pe atît de surprinzătoare, din „NOCTURNĂ", unde ochiul său observă concis caracteristica orașului capitalist, plin de contraste:

„Orașul doarme ud în umezeala
grea...

Case de fier în case de zid
Și porțile grele se-nchid.
Un clavir îngînă-ncet la un etaj.
Umbra mea stă în noroi
ca un trist bagaj".

Ca mai toți poeții epocii sale, el este izolat în mijlocul societății inospitaliere, ostile, trăind sub zodia unui destin vitreg. Poezia „RAR", sintetizează această dramă a poetului. De fapt, poezia se poate reduce la versurile inițiale din fiecare strofă, care se repetă obsedant: *„Singur..., Plouă..., Nimeni..., Tremur..., Veșnic..., Singur..."*

S-a vorbit mult despre atmosfera plavioasă, tristă, întunecată, bacoviană. Ea există desigur și nu trebuie trecută sub tăcere de dragul unei reconsiderări „curate a operei sale. Cu toate acestea, poezia bacoviană nu e o reeditare, un împrumut gol, din poezia modernistă franceză. Nu din „tristeți atavice" se hrănește sufletul său, ci din mîhnirea de a se fi născut și de a trăi în condițiile unei orînduiri sociale lipsite de orizont O anume tonalitate sumbră, depresivă, domină creația sa; simboluri dure, asociații stranii etc. — toate conturînd stările de spirit ale poetului vitregit. Obiectele dimprejur, realitatea văzută de poet, împrumută ceva din viziunea „bacoviană": *„flașneta plîngea cavernos"*, *clavir — catafalc*, amurg și toamnă *„violete"*, toamna *„cîntă funerar"* sau *„bocește mortuar"*, luna e *de sînge*, amurgul *„pustiu și de humă"*; misterioase și de rău prevestitoare păsări *„cu pene albe, pene negre"*, cucuvăi, corbi, margini de tîrg, fund de cazarmă, ninge *„pe cîmp, la abator"*. Sub ploaia rece *„tabla tuburilor sună"*, ori aude *„materia plîngînd"* — („LACUSTRA"), iar poetul, ud, ațipește într-un gang.

In umbra întunecatului peisaj al vieții din lumea burgheză, îngroșat de viziunea amară, dureroasă, poetul va apuca pe căi tot mai triste, izolat, renunțînd la luptă. Există o întreagă perioadă de criză interioară, de rătăcire a poetului:

„Tot mai tăcut și singur
In lumea mea pustie —
Și tot mai mult m-apasă
O grea mizantropie.

(„EGO").

Pe drumul căutărilor sale, *„dus de frumos, de mai bine"*, el a căzut victimă rătăcirilor, negăsind, pe atunci, răspuns la marile întrebări, la problematica vieții sociale. Acea parte din opera lui G. Bacovia care este tributară decadentismului trebuie explicată prin lipsa de clarviziune a poetului însuși, dar și prin faptul că asupra structurii și sensibilității sale specifice s-au năpustit nemilos relațiile sociale monstruoase ale lumii burgheze. De aici, starea depresivă, atmosfera lugubră care învăluie poeziile *„Plumb"*, *„Negru"*, *„Amurg de iarnă"*, *„Cuptor"* etc., climatul morbid format din *„amor de plumb"*, *„noian de negru"*, *„carbonizate flori"*, *„sicrie negre, arse, de metal"* etc. De altminteri, tocmai aceste laturi întunecate ale poeziei lui Bacovia sînt tributare creației simboliștilor francezi, *„nevrozelor"* lui Rollinat sau *„florilor răului"* ale lui Baudelaire.

Poetul și-a dat seama singur, mai tîrziu, de greșeala gravă comisă, însingurîndu-se, renunțînd la luptă și căutîndu-și refugiu într-un univers poetic absurd; atunci, el a deslușit contradicțiile ce se înfruntau dureros, în sufletul său pustiit:

„Mai mult ca orișicine, îmi pare
c-am greșit
Am fost atît de singur, și singur
am rămas.
In creierul meu plînge un nemilos
taifas..."

(„DORMITÎND").

După cum am mai afirmat, dincolo de culorile sumbre, poezia lui Bacovia reflectă drama omului, a unui suflet chinuit, găzduiește idei prețioase, ea este un documentar liric al societății care anihilează spiritele umane. Incă de pe atunci el presimțea că aparentul echilibru social burghez se clatină și, descriind nu arareori *„lumea eronată"* — plină de *„ecouri de revoltă și de jale"* — *„cu tîrgu-nvăluit de sărăcie"*, poetul își mărturisea nădejdea că *„va fi cîndva altfel natural"*. Poezia sa conține accente de protest îmbrăcate în haina simbolurilor — de la asemuirea școlii vremii cu un *„cimitir al tinereții"* sale, pînă la descrierea propriei camere, insalubră și neprimitoare, în care nici muzele nu îndrăznesc să întîrzie:

„Odaia mea mă înspăimîntă...
Aici n-ar sta nici o iubită,
Prin noapte, toamna despletită,
In mii de fluiere cîntă".

(„SINGUR").

Decor, din nefericire prea familiar, pe atunci, slujitorilor artei. Lumea capitalistă apare ca o ucigașă a zborurilor înalte; contrastele societății se conturează tot mai mult (*„el om flămînd, ea om sătul"*), iar orașul e ca un *„azil al ftiziei"*. Țara, cîrmuită de exploatatori monstruoși, era *„tristă, plină de humor"*, așa cum apare înfățișată în poezia *„CU VOI..."* — poezie plină de durere și amărăciune.

Chinuit de întrebarea *„o, cînd va fi un cîntec de alte primăveri"*, poetul notează în *„CARTEA VREMII"*:

„Greve, sînge, nebunie.
Foame,
Pîinset mondial...
Pe cînd lasă-amurgul flăcări
Pe-un final ce se anunță
Pe-un decor miliardar..."

„Mîhnit de crimele burgheze", așteptarea lui se îndreaptă în *„Poemă finală"*. spre zilele viitorului mai bun: *„O, vino odată, măreț viitor"*.

„SERENADA MUNCITORULUI" atacă piezîș, surprinzător chiar, burghezul *„cu aer triumfal"*. Proletarul de aici are conștiința forței sale uriașe, incomensurabile; pentru el societatea burgheză a devenit prea strîmtă, neîncăpătoare:

„Eu sînt un monstru pentru voi
Urzind un dor de vremuri noi
Și-n lumea voastră-abia încap...
Dar am să dau curînd la cap".

Contrastînd cu tonalitatea generală sumbră a creației bacoviene, ne apar accentele uimitor de luminoase, optimiste din *„NOTE DE PRIMĂVARĂ"*:

„Verde crud, verde crud...
Mugur alb, și roz și pur,
Vis de-albastru și de-azur,
Te mai văd, te mai aud!"

ori din *„SPRE PRIMĂVARĂ"*:

„Din streșini picură...
Și-un zvon de vremuri mari —
Să mai surîd numai o clipă,
— Sculați ai muncii proletari!".

In zilele noastre, opera poetului este pusă în adevărata ei lumină, restituindu-i-se sensul adînc uman și întreaga semnificație ce-o poartă, explicîndu-se și erorile de care s-a izbit la răscruci. Reeditarea versurilor lui Bacovia este o vie mărturie a prețuirii pe care statul democrat-popular o acordă scriitorilor noștri.

I. MIHUȚ

COMENTARIUL zilei — Acţiuni primejdioase

Anglia, Franţa şi S.U.A. încearcă să impună o „organizaţie a beneficiarilor Canalului de Suez" * *Încercări de blocare a navigaţiei pe canal* * Climatul internaţional potrivnic amatorilor de agresiune

„Încă de la ora 8 dimineaţa, mii de englezi au făcut coadă în faţa clădirii parlamentului aşteptînd deschiderea şedinţei" — comunica din Londra corespondentul agenţiei „United Press". Oare tradiţionala răceală britanică a cedat locul unei curiozităţi pline de pasiune specifică mediteranienilor? Nu! Temperamentul britanic nu s-a schimbat. Situaţia din Suez preocupă însă într-o asemenea măsură opinia publică britanică, încît alte probleme au trecut pe planul al doilea. Este o preocupare ce denotă multă îngrijorare.

Fitilul va fi aprins sub butoiul cu pulbere? Intrebarea pare alarmantă. Desigur, evenimentele în legătură cu Canalul de Suez n-au evoluat pînă în pragul războiului. Există o prudenţă care-i reţine pe conducătorii englezi şi francezi de la o agresiune armată. Dar această prudenţă nu înseamnă deplină chibzuinţă. Dacă Anglia şi Franţa se limitează la demonstraţii de forţă şi la represalii economice, aceasta nu înseamnă o renunţare la ideea reeditării, într-o variantă corespunzătoare timpului nostru, a „operaţiunii Gladstone". Eden îl invidiază probabil pe defunctul premier britanic care cu vreo trei sferturi de veac în urmă punea flota britanică să bombardeze Alexandria şi transforma Egiptul într-o colonie a majestăţii sale. Astăzi, o asemenea metodă pare greu folosibilă. Dar forţa poate fi utilizată şi pe alte căi, fără ca aceasta să presupună bubuit de tun.

Abordarea nerealistă a problemei Suezului de către puterile occidentale a generat permanent posibilitatea unor grave implicaţii. Ultimele măsuri anglo-franceze (cu consimţămîntul american) vin să agraveze situaţia, să determine o maximă încordare plină de primejdii. Premierul britanic Eden şi premierul francez Guy Mollet au anunţat rezultatul convorbirilor bipartite de la Londra. Cei care se aşteptau ca oamenii de stat occidentali să adopte o atitudine moderată, bine chibzuită, au suferit o profundă deziluzie. Anglia şi Franţa au comunicat punctul lor de vedere Consiliului de Securitate al O.N.U. (se premeditează oare „legalizarea" unei eventuale agresiuni?) dar în acelaşi timp au hotărît să constituie „o organizaţie a beneficiarilor Canalului de Suez". Premierul britanic a precizat că această organizaţie are un caracter provizoriu şi „pregăteşte terenul pentru crearea unui sistem permanent". Ce se urmăreşte prin crearea organizaţiei se vede limpede din afirmaţiile lui Eden: „Din membrii organizaţiei beneficiarilor Canalului vor face parte Statele Unite, Franţa şi noi; ceilalţi beneficiari principali ai Canalului li se va propune să adere la această organizaţie... Organizaţia va angaja piloţi şi îşi va asuma răspunderea pentru coordonarea navigaţiei pe Canalul de Suez şi va acţiona în general ca o organizaţie benevolă de realizare a drepturilor beneficiarilor Canalului de Suez". Tot Eden a arătat că „se prevede ca Egiptul să primească o sumă corespunzătoare din partea acestei organizaţii pentru mijloacele de deservire ce le pune la dispoziţie, totuşi, taxele de tranzit prin Canalul de Suez vor fi plătite organizaţiei beneficiarilor şi nu organismului egiptean". In declaraţia lui Guy Mollet, se arată că noua organizaţie va începe „să funcţioneze şi să-şi exercite neîntîrziat împuternicirile" (O remarcă: să exercite pe pămînt egiptean împuternicirii atribuite de Anglia şi Franţa!)

La Cairo s-a anunţat oficial că piloţii englezi, francezi, olandezi, norvegieni şi italieni, precum şi ceilalţi funcţionari de aceleaşi naţionalităţi, care lucrează la Canalul de Suez, şi-au anunţat hotărîrea de a-şi înceta activitatea la 15 septembrie.

Ameninţările au fost urmate de fapte. Puterile occidentale încearcă să blocheze navigaţia pe Canalul de Suez pentru a obţine posibilitatea unei intervenţii, „legalizată" prin invocarea convenţiei de la Constantinopol. Jocul a fost demult demascat, dar iniţiatorii lui continuă să-l practice.

Liderul liberal britanic Davies spunea că „după felul în care acţionează guvernul (britanic, n.r.) s-ar crede că nici n-ar exista Carta Naţiunilor Unite". Afirmaţia este pe deplin justificată. Dacă concentrările de trupe în bazinul mediteranian a produs îngrijorare, noile măsuri ale Angliei şi Franţei pot fi considerate cu atît mai mult drept o ignorare desăvîrşită a normelor internaţionale de justiţie şi, prin aceasta, pot avea consecinţe incalculabile. In esenţă, hotărîrea anglo-franceză, sprijinită oficial de S.U.A., se reduce la folosirea unei părţi a teritoriului egiptean împotriva voinţei statului egiptean. Şi mai mult decît atît: proiectata organizaţie este investită cu dreptul de a încasa samavolnic sume de bani ce se cuvin Egiptului, acestuia nefiindu-i rezervată decît o cotă stabilită după bunul plac al Angliei, Franţei şi S.U.A. Nu este de loc greu de înţeles că avem de-a face cu una din cele mai revoltătoare încercări de menţinere a colonialismului. Iar în atmosfera care domneşte în lumea arabă, hotărîtă să-şi apere independenţa, o asemenea încercare poate să aibă urmări grave. Este însă de admirat calmul şi stăpînirea de sine cu care Egiptul urmăreşte desfăşurarea evenimentelor.

După eşecul „misiunii Menzies" la Cairo se născuseră multe semne de întrebare privind evoluţia ulterioară a situaţiei. Nota egipteană a demonstrat fără echivoc că tratativele rămîn singurul mijloc pentru o soluţionare valabilă a problemei Suezului. O asemenea metodă este, însă, ignorată de cercurile guvernamentale occidentale. Preşedintele Eisenhower a declarat la conferinţa de presă de la Casa Albă că în prezent „nu există nici un element esenţial care să poată sta la baza conferinţei" propusă de guvernul egiptean. Eisenhower a adăugat că „S.U.A. recunosc că Anglia şi Franţa nu au altă alternativă decît cea de a recurge la forţă dacă după ce toate mijloacele paşnice vor fi fost încercate, Egiptul va întreprinde o agresiune împotriva folosirii paşnice a Canalului". (Oare „folosire paşnică" înseamnă acceptarea „organismului" anunţat de Eden şi Mollet? Cine este în măsură să stabilească conţinutul exact al noţiunii „folosire paşnică"?)

Poziţiile occidentale se clarifică continuu. Anglia şi Franţa se cramponează de o politică pe cît de primejdioasă, pe atît de lipsită de sorţi de izbîndă. S.U.A. încearcă să acţioneze cu maximă prudenţă pentru a trage maximum de foloase de pe urma crizei Suezului. In mod clar, S.U.A. sprijină Anglia şi Franţa în încercările de a anula actul naţionalizării Suezului. (Agenţia „Associated Press", afirmă chiar că ideea „organizaţiei ţărilor care folosesc Canalul de Suez" este de provenienţă americană!) Dar acest sprijin este dat cu rezerve care să permită diplomaţiei americane să manevreze în scopul acaparării unor puternice poziţii într-o eventuală administraţie internaţională a Suezului (vezi antecedente în cazul petrolului iranian). O asemenea atitudine provoacă fireşte iritare la Londra şi Paris, dar partenerii minori ai S.U.A. s-au obişnuit de mult cu procedeele diplomatice americane şi de altfel n-au încotro.

Ce se va întîmpla acum după noile măsuri occidentale? Intr-o declaraţie făcută la postul de radio Cairo, Abdel Kader Hatim, directorul general al informaţiilor din guvernul egiptean, referindu-se la discursul rostit de Eden care a anunţat crearea unei „organizaţii a beneficiarilor Canalului de Suez", a spus că aceasta constituie o adevărată provocare menită să ducă la război. După cum afirmă agenţia „Associated Press", pe baza unor referiri la cercuri oficiale egiptene, „egiptenii au fost uimiţi de planul prezentat miercuri de premierul britanic Eden în parlament".

Prezintă un deosebit interes discursul rostit de Nehru în parlamentul indian. Premierul Indiei a subliniat că declaraţiile lui Eden „par să închidă uşa în calea tratativelor şi riscă să creeze o situaţie primejdioasă. Acţiunea prevăzută şi anunţată de Eden nu este rezultatul unor discuţii şi are caracterul unei hotărîri impuse şi guvernul indian regretă profund acest lucru". Despre rechemarea piloţilor străini de către fosta companie a Canalului de Suez, Nehru a spus că „o asemenea acţiune nu a fost făcută pentru înlesnirea unei reglementări paşnice".

In parlamentul britanic, dezbaterile care au urmat discursului lui Eden au fost deosebit de furtunoase. Deputaţii laburişti i-au strigat premierului conservator: „Daţi-vă demisia", „Aceasta este o provocare premeditată", „Ciudat fel de a face pace". Agenţia „France Presse" caracteriza atmosfera Camerei Comunelor drept „foarte încordată".

Primele reacţii înregistrate în diferite puncte ale lumii arată că noua acţiune anglo-franceză, cu binecuvîntare americană, a produs o impresie nefavorabilă. In privinţa aceasta, unele cercuri îşi amintesc cu îngrijorare de afirmaţia făcută acum cîteva zile de ziarul parizian „Franc-Tireur", apropiat cercurilor guvernamentale, după care „întreaga problemă constă în a găsi pretextul care să poată fi folosit pentru intervenţie". Dacă aşa stau lucrurile, ultimele acţiuni anglo-franceze pot fi socotite de o gravitate excepţională. Din fericire, însă, climatul internaţional nu este propice amatorilor de agresiuni. „New York Times" scria că „obiecţiunile împotriva forţei sînt copleşitoare". Iar „Le Figaro" sublinia că riscurile unui conflict armat „îngrozesc o mare parte a opiniei publice occidentale". Acestor citate este inutil să le mai adăugăm altele. Se cunosc prea bine uriaşele manifestări de solidaritate cu Egiptul ce au răscolit lumea arabă, Asia şi Africa, chiar şi bătrîna Europă. Apropiata sesiune a comitetului politic al Ligii Arabe va prilejui o nouă afirmare a alinierii statelor arabe alături de Egipt.

O singură soluţie este eficientă: tratativele.

Această soluţie nu poate fi ocolită în zilele noastre.

EDGARD OBERST

Dezbateri furtunoase în Camera Comunelor a Angliei

LONDRA 13 (Agerpres). — Miercuri după amiază au început în Camera Comunelor dezbaterile în problema Canalului de Suez.

Luînd cuvîntul la începutul dezbaterilor, primul ministru Eden a făcut un scurt istoric al problemei Canalului de Suez şi a calificat naţionalizarea Companiei Canalului de Suez de către guvernul egiptean drept „ilegală".

Agenţia Reuter subliniază că afirmaţia lui Eden că „prin naţionalizarea Canalului, preşedintele Nasser a distrus echilibrul sistemului stabilit în zona Canalului şi a anulat garanţiile de funcţionare mai departe a acestui sistem" a fost primită cu strigăte de „absurd" şi „prostii" de către deputaţii laburişti. El a încercat să demonstreze că măsurile militare adoptate de Anglia şi Franţa ar fi „recunoscute în mod unanim ca fiind justificate". Această afirmaţie a lui Eden a provocat proteste şi strigăte de „NU!" de pe băncile opoziţiei laburiste.

Premierul britanic a anunţat apoi că Anglia şi Franţa au trimis Consiliului de Securitate al O.N.U. o scrisoare prin care îl informează asupra situaţiei.

Primul ministru Eden, a anunţat de asemenea că după consultarea între Anglia, Franţa şi S.U.A. s-a constituit un „organism al beneficiarilor Canalului de Suez".

In încheiere, Eden a declarat că guvernul englez intenţionează „să stăruie şi pe viitor pentru a obţine o rezolvare paşnică atît timp cît există o perspectivă de a obţine o astfel de rezolvare".

Liderul opoziţiei, Gaitskell, care a luat apoi cuvîntul a subliniat că măsurile anunţate de primul ministru Eden „nu vor face decît să adîncească şi mai mult divizarea în Marea Britanie".

Gaitskell a calificat drept „măsură primejdioasă de provocare" faptul că „Organismul" nou creat al ţărilor care se folosesc de Canalul de Suez ar avea dreptul să folosească piloţi proprii şi să perceapă taxele de trecere prin Canal. „Vasele care traversează Canalul — a spus liderul laburist — trec prin teritoriul egiptean şi e greu de văzut în virtutea cărei autorităţi primul ministru englez ar putea să le pretindă să navigheze prin acest teritoriu în felul în care-l propune premierul Angliei".

Gaitskell a subliniat în încheiere că folosirea forţei în problema Suezului nu poate fi justificată.

După Gaitskell, a luat cuvîntul Clement Davies, liderul partidului liberal, care a criticat de asemenea măsurile militare hotărîte de guvernul conservator britanic.

In cadrul şedinţei, Eden a propus să se adopte o rezoluţie în care să se aprobe acţiunile guvernului în problema Suezului. Opoziţia laburistă a propus neîntîrziat un amendament în care refuzul guvernului de a se adresa Organizaţiei Naţiunilor Unite este condamnat şi în care se cere ca Anglia „să folosească forţa numai în conformitate cu Carta O.N.U." şi „să se abţină de la orice fel de acţiuni provocatoare".

*

LONDRA 13 (Agerpres). — La 13 septembrie în Camera Comunelor au continuat dezbaterile asupra problemei Suezului. Selwyn Lloyd, ministrul Afacerilor Externe, care a luat primul cuvîntul s-a pronunţat pentru crearea aşa zisei „asociaţii a ţărilor care folosesc Canalul", despre care a vorbit Eden la 12 septembrie. Lloyd a subliniat că planul de creare a acestei asociaţii „se bucură de sprijinul deplin al Statelor Unite." In continuare Lloyd a anunţat că „se proiectează convocarea într-un viitor foarte apropiat a unei conferinţe a principalelor ţări care folosesc Canalul, în scopul transpunerii în viaţă a acestui plan".

Lloyd şi-a încheiat discursul pe un ton agresiv. „Nu intenţionăm să admitem, a declarat el, ca controlul nelimitat asupra funcţionării acestui Canal să treacă în mîinile unui singur guvern...

In această chestiune nu intenţionăm să acceptăm un compromis".

Cuvîntarea lui Lloyd a fost în repetate rînduri întreruptă de exclamaţiile pline de indignare ale laburiştilor şi spicherul a trebuit să-şi cheme la ordine pentru a-i da lui Lloyd posibilitatea să-şi termine cuvîntarea.

Gaitskell, liderul opoziţiei laburiste, a cerut ministrului Afacerilor Externe să declare că guvernul nu va folosi forţa decît în conformitate cu obligaţiile care decurg din Carta O.N.U.. Lloyd a afirmat că guvernul intenţionează să obţină prin tot felul de mijloace reglementarea paşnică în conformitate cu articolul 33 al Cartei. „Numai cînd ne vom convinge că aceste eforturi au suferit eşec a spus el, se va pune problema altor măsuri". Aceste cuvinte ale lui Lloyd au fost întîmpinate cu exclamaţiile: „Ruşine", „Demisionaţi", care veneau de pe băncile laburiştilor. Dezbaterile continuă.

De peste HOTARE

IN SPRIJINUL NOTEI GUVERNULUI EGIPTEAN

BEIRUT 13 (Agerpres). — TASS transmite: După cum anunţă postul de radio Beirut şi presa libaneză, Iordania şi Irakul au declarat oficial că sînt de acord cu propunerea Egiptului de a se convoca o nouă conferinţă internaţională pentru rezolvarea problemei Canalului de Suez. In acelaşi sens s-a pronunţat într-o notă adresată Egiptului premierul libanez, Abdallah Yafi.

Concentrări de trupe turceşti la frontiera siriană

DAMASC 13 (Agerpres). — TASS transmite: Ziarul „Al-Falha" publică o ştire a corespondentului său din Aleppo, arătînd că, potrivit informaţiilor primite de către organele de securitate, efective numeroase ale armatei turceşti sînt concentrate de-a lungul întregii frontiere siriene.

„Cercurile politice siriene, scrie „Al-Falha", consideră concentrarea trupelor turceşti drept o nouă verigă din lanţul comploturilor urzite de Anglia, Franţa şi ţările blocului atlantic în vederea blocadei împotriva Egiptului şi Siriei, prin concentrarea de trupe în Cipru şi în celelalte regiuni din Orientul Mijlociu". Ziarul subliniază că în urma „concentrării de trupe turceşti vor avea loc luări de contact între guvernul sirian şi guvernele celorlalte state arabe".

O încălcare grosolană a acordurilor de la Geneva cu privire la Vietnam

HANOI 13 (Agerpres). — TASS transmite: Misiunea de legătură a Înaltului Comandament al Armatei Populare Vietnameze a adresat la 11 septembrie Comisiei internaţionale de supraveghere şi control în Vietnam o scrisoare în care protestează împotriva prezenţei în Vietnamul de sud a misiunii militare americane. In scrisoare se subliniază că în prezent misiunea militară americană numără 1.700 de persoane şi numărul membrilor ei continuă să crească. Ofiţerii americani din statele majore şi unităţile armatei sud-vietnameze instruiesc efectivul acestei armate.

Prezenţa ilegală în Vietnamul de sud a misiunii militare americane şi activitatea desfăşurată de ea, se spune în scrisoare, constituie o încălcare grosolană a acordurilor de la Geneva şi dovedesc existenţa unei alianţe militare între autorităţile Vietnamului de sud şi Statele Unite. Misiunea de legătură cere comisiei internaţionale să ia măsuri pentru îndepărtarea misiunii militare americane din Vietnamul de sud.

Ordinea de zi a celui de-al VIII-lea Congres al Partidului Comunist Chinez

PEKIN 13 (Agerpres). — China Nouă transmite: La 15 septembrie se deschide la Pekin cel de-al VIII-lea Congres al Partidului Comunist Chinez, care numără în rîndurile sale peste 10.000.000 de membri. Congresul va asculta şi va discuta raportul de activitate al C.C. al partidului pentru perioada care a trecut de la congresul al VII-lea al partidului, care a avut loc în 1945, va discuta directivele cu privire la cel de-al doilea plan cincinal de dezvoltare a economiei naţionale a Republicii Populare Chineze şi modificările în statutul P.C. Chinez, va alege noi organe conducătoare.

La congres vor participa 1.026 de delegaţi cu drept de vot deliberativ şi 107 delegaţi cu vot consultativ.

Raportul de activitate al Comitetului Central va fi prezentat de Liu Şao-ţi, secretar general al Comitetului Central al Partidului Comunist Chinez. Raportul cu privire la directivele celui de-al doilea plan cincinal va fi prezentat de Ciu En-lai, secretar al Comitetului Central al P.C. Chinez; raportul cu privire la modificările în statutul partidului — de Den Siao-pin, membru în Biroul Politic al Comitetului Central al Partidului Comunist Chinez.

Declaraţia comună a guvernelor R. Cehoslovace şi R. D. Germane

PRAGA 13 (Agerpres). — Ceteka transmite: La 12 septembrie a fost dată publicităţii declaraţia comună a guvernelor R. Cehoslovace şi R. D. Germane în legătură cu tratativele care au avut loc între delegaţiile guvernamentale ale celor două ţări.

Tratativele, se spune în declaraţia comună, au arătat că cele două părţi au păreri identice asupra situaţiei internaţionale şi că politica celor două guverne este îndreptată spre întărirea consecventă şi menţinerea păcii, spre asigurarea independenţei popoarelor, precum şi spre extinderea continuă a colaborării internaţionale pe baza principiului coexistenţei paşnice.

In numele guvernului Republicii Cehoslovace declaraţia comună a fost semnată de V. Siroky, preşedintele Consiliului de Miniştri, iar în numele guvernului Republicii Democrate Germane de primul ministru Otto Grotewohl.

In 24 de ore

VARŞOVIA. — La 12 septembrie, preşedintele R.P.F. Iugoslavia, I. B. Tito a primit pe membrii delegaţiei parlamentare poloneze în frunte cu S. Kulczynski.

BELGRAD. — La 12 septembrie, preşedintele R.P.F. Iugoslavia, Iosip Broz-Tito, a conferit preşedintelui Indoneziei, I. Sukarno, ordinul Marea Stea a Iugoslaviei, pentru merite deosebite în dezvoltarea şi consolidarea colaborării paşnice şi a relaţiilor de prietenie între Iugoslavia şi Indonezia.

PRAGA. — Reprezentanţii organizaţiei cehoslovace de export-import „Tehno-export" au încheiat recent tratative cu privire la livrarea de utilaje pentru o termocentrală din India. Cehoslovacia va livra utilajul complect pentru o centrală electrică cu o putere de 10.000 kw. Centrala va fi dată în exploatare la sfîrşitul anului 1958.

PEKIN. — Răspunzînd invitaţiei Comitetului Permanent al Adunării Reprezentanţilor Populari din întreaga China a sosit la 13 septembrie la Pekin o delegaţie parlamentară indoneziană, condusă de Kasman, deputat din partea Partidului naţional.

PHENIAN. — La 12 septembrie a avut loc la Phenian tratative între conducătorii Republicii Populare Democrate Coreene şi delegaţia guvernamentală a Republicii Populare Albania. In cursul tratativelor au fost examinate problemele dezvoltării continue a prieteniei şi colaborării dintre cele două ţări, precum şi o serie de probleme de interes comun. Tratativele s-au desfăşurat într-o atmosferă de prietenie şi înţelegere reciprocă.

Inscripţie la o fotografie

Ca în Evul Mediu...

„Numele meu este Christakis Georgiu Bouaron. M-am născut la Larnaca în ziua de 17 noiembrie 1940, ceea ce înseamnă că am 15 ani şi şapte luni. Am terminat şcoala elementară şi am urmat apoi liceul „Terra Santa" timp de doi ani".

...Aşa începe declaraţia pe care o publicăm alăturat în facsimil, scrisă de un tînăr cipriot. Pe autorul ei îl vedeţi în fotografie, cu trupul brăzdat de urmele lăsate de frînghii, cu figura răvăşită.

Pentru o clipă am crezut că acesta va fi sfîrşitul. Am ţipat şi am plîns într-una. Un inspector de poliţie grec, care era de faţă l-a rugat să nu mă lovească atît de tare, dar sergentul britanic i-a spus să tacă".

In continuare, Christakis scrie: „Durerile continuă să fie mari deşi au trecut de atunci cinci zile..."

Cazul tînărului Bouaron se adaugă la nenumăratele acte de teroare, de umilire a demnităţii umane, la care se dedau colonialiştii englezi în Cipru.

...tremură pămîntul sub picioare soldaţilor englezi, dacă şi de copiii cu ghiozdanul la spinare le e frică. Şi ca să nu dezmintă principiile care-i călăuzesc în Cipru, ei au transformat şcolile în cazărmi pentru trupele britanice.

După aceasta, au urmat şcolile secundare. 9 din cele 29 de licee cipriote au fost închise. Motive s-au găsit. Şi dacă nu s-au găsit, au fost inventate. Aşa că 70 la sută din liceenii cipriot nu mai au unde învăţa. In afară de aceasta 130 de profesori de naţionalitate greacă, adică o treime din toţi profesorii care funcţionează în Cipru, au fost expulzaţi fără nici o vină.

...La Londra se aud adesea plîngeri cum că ciprioţii ar fi nişte rebeli nerecunoscători.

D. L.

Recepţia oferită de conducătorul delegaţiei culturale indiene

Dl. A. K. Chanda, ministrul adjunct al Afacerilor Externe al Indiei, conducătorul delegaţiei culturale indiene care vizitează ţara noastră, a oferit joi seara o recepţie în saloanele Casei Centrale a Armatei.

Au participat tovarăşii: Chivu Stoica, E. Bodnăraş, N. Ceauşescu, M. Constantinescu, C. Pîrvulescu, Al. Bîrlădeanu, Gh. Hossu, Gr. Preoteasa, Constanţa Crăciun, acad. I. Murgulescu, acad. P. Constantinescu-Iaşi, P. Costache, Ana Toma, acad. V. Malinschi, A. Mălnăşan, T. Rudenco, Al. Buican, dr. I. Bogdan, acad. G. Macovei, acad. Al. Graur, Sabin Drăgoi, maestru emerit al artei din R.P.R. V. Panait Cottescu şi Mihail Ştirbey, artişti emeriţi ai R.P.R., scriitorul Petru Dumitriu, oameni ai artei şi culturii, ziarişti.

Recepţia s-a desfăşurat într-o atmosferă de cordialitate.

Meridiane SPORTIVE

Cel mai de seamă eveniment sportiv din lume, la ora actuală este, fără îndoială, *Olimpiada de şah* de la Moscova. In toate gazetele de sport, în cotidiane şi reviste, atît din Uniunea Sovietică cît şi din străinătate, acestei teme îi sînt acordate coloane de informaţii, comentarii, aprecieri.

După cum se ştie, echipa R.P.R. de şah, după o luptă înverşunată a izbutit să se claseze printre finaliste. In momentul de faţă, în faţa maselor de şah, şahiştii romîni susţin partide grele.

SURPRIZA: LA ŞAH, R.P.R. A INVINS ARGENTINA!

Ieri, rezultatul surpriză al întîlnirilor l-a constituit victoria echipei noastre asupra puternicei reprezentative a Argentinei, de mai multe ori campioană mondială. Şahiştii noştri au învins cu scorul de $2\frac{1}{2}-1\frac{1}{2}$. Aproape toate cronicile de şah de pretutindeni au consemnat acest rezultat cu titlul SURPRIZA. Presa sovietică comentează în mod elogios succesul şahiştilor noştri în turneul final. Comentatorul de şah al Agenţiei TASS scrie: *„Succesul obţinut de echipa de şah a R.P.R. în faţa Argentinei, una dintre cele mai bune echipe din lume, este o dovadă a creşterii măiestriei şahiştilor romîni"*.

Şahiştii noştri nu s-au dezminţit nici în întîlnirea cu şahiştii bulgari: $2\frac{1}{2}-1\frac{1}{2}$ în favoarea şahiştilor romîni — acesta este rezultatul întîlnirii!

Clasamentul are în fruntea sa echipa Uniunii Sovietice cu $9\frac{1}{2}$ puncte, urmată de R.P. Ungară, R.P.F. Iugoslavia, Elveţia şi R.P.R. (care are $6\frac{1}{2}$ puncte).

DIN LUMEA FOTBALULUI

Pentru iubitorii de fotbal ne-au sosit mai multe ştiri.

Sîmbătă 15 septembrie, reprezentativa de fotbal a Uniunii Sovietice va întîlni la Hanovra, în meci revanşă, echipa de fotbal a R.F. Germane. *Fotbaliştii sovietici au sosit la 12 septembrie în oraşul unde va avea loc întîlnirea.*

„Cupa campionilor Europei" la fotbal continuă să se desfăşoare. In cadrul preliminariilor, s-au întîlnit la Bratislava echipele *Slovan Bratislava* şi *CWKS Varşovia.* Fotbaliştii cehoslovaci au învins cu categoricul scor de 4—0 (3—0).

Ieri, nu au lipsit surprizele de pe terenurile noastre de fotbal. După cum se ştie s-au desfăşurat 16-imile *„Cupei R.P.R."*. Au avut loc multe întreceri spectaculoase între echipe de diferite categorii, care au arătat dincotro poate fi adusă o îmbunătăţire a situaţiei în fotbalul nostru. Echipa *Energia Metalul Steagul Roşu* din Oraşul Stalin şi-a continuat seria succeselor, eliminînd din competiţie, cu scorul de *2—1*, echipa de categoria A, Dinamo Oraşul Stalin. *Locomotiva Turnu-Severin* n-a ţinut seamă de cartea de vizită notată cu *„divizia A"* a echipei Ştiinţa Timişoara şi a întrecut-o cu scorul de *3—1* (2—0). *Progresul Sibiu* a trecut uşor (2—0) peste *Energia Minerul Petroşani.*

APROAPE 3 MINUTE AVANS

Printre evenimentele sportive ale zilei se află şi *etapa a V-a a campionatului ciclist de mare fond* pe distanţa Ploeşti-Bucureşti-Piteşti (164 km.). Primii doi clasaţi, N. MAXIM şi C. TUDOSE au terminat etapa cu aproape trei minute înaintea celorlalţi clasaţi (4h39'55"). ŞTEFAN PORECEANU (C.C.A.) deţine tricoul galben.

Nu am putea încheia această succintă relatare, fără să încunoştiinţăm cititorii noştri despre unele noutăţi privind campionatele internaţionale de atletism ale R.P.R.

Ultimele „retuşuri"...

Aşa se întîmplă întotdeauna într-o casă bine gospodărită, înainte de a primi oaspeţi. Gazdele nu-şi văd capul de treburi. Să mai şteargă aici, să dreagă dincolo. Şi în cazul nostru este vorba de o „casă". Numai că de data aceasta, gazdele numără vreo... 40 de suflete, iar casa este atît de încăpătoare încît poate primi peste... 40.000 musafiri! Da, nu vă miraţi. Cifra corespunde exact adevărului. Şi să vedeţi că voi avea dreptate. Veniţi pe... Stadionul Republicii şi...

In vizita noastră, cu ce să începem? Sînt atîtea lucruri de văzut aci, încît e nevoie de ore. Intri pe porţile stadionului şi vrei să păşeşti în inelul de beton. Conştiinţa însă nu te lasă să treci mai departe mai ales cînd îţi apare în cale şeful atelierului de pictură, tovarăşul Laky Dezideriu.

— Cum, pe la noi nu treceţi?

— Ba da, cum să nu, am îngînat stînjenit. Chiar mă gîndeam...

Munca în atelierul de pictură e în toi. Se taie placaj, se vopseşte, se pictează. Un discobol mare, de 4 metri înălţime mi-a atras atenţia.

— Acesta va fi aşezat în dreptul tabelei de afişaj, iar stema campionatelor, de 6 m. înălţime în partea stîngă a tribunei a II-a.

Cîte piese credeţi că s-au vopsit în atelierul nostru în ultimul timp?

Intrebarea tovarăşului Laky este simplă, într-adevăr. Dar cîte? In sfîrşit, i-am răspuns nesigur, cu oarecare timiditate, şugubăţ chiar: multe...

— 3000 tovarăşe, 3000 de piese, stegulete, indicatoare, panouri şi multe altele.

*

Tribunele de beton lucesc în soare. Pe gazon, o foarfecă ţăcăne ritmic. Nisipul (fin, ca cel de pe litoralul mării) — adus în 30 de camioane, este nivelat. Se munceşte cu rîvnă şi totuşi cu calm.

— Să vorbim despre fiecare, cîte puţin..., Tehnicianul Pînzaru ne vorbeşte despre „retuşurile" de ultim moment, făcute stadionului.

...Pista Stadionului Republicii este cunoscută în toată Europa. Tocmai pentru aceasta, i s-a acordat o atenţie specială. A fost refăcută sau „scarificată" — în limbaj tehnic — a fost greblată, s-au îndepărtat impurităţile.

— Dar pistele de elan au o construcţie specială?

— Fireşte. Pistele de elan din evantaie (în dreptul peluzelor, n.r.) sînt foarte dure, foarte tari — mai tari decît cele din linia dreaptă. Este normal, dacă ţinem seamă că pe aceste porţiuni, săritorul de prăjină, de lungime sau de triplu salt, are nevoie să fie „aruncat", „respins" de pistă, pentru a sări cît mai departe, sau mai sus.

— După cîte ştiu, acum doi ani, tot la internaţionalele de atletism funcţiona aici — cu defecţiuni, ce-i drept — o instalaţie de foto filmare. S-a făcut ceva acum în direcţia aceasta?

— Tocmai despre asta vreau să vorbesc. De altfel se vede de aci...

Intr-adevăr, sub planşeul de beton al tribunei principale se află instalaţia de fotofilmare pentru stabilirea ordinei precise a concurenţilor sosiţi în grup. Aparatul are un „reper" jos, la start şi, în 2 minute de la încheierea unei curse transmite prin cablu fotografiile lucrate. Astfel, la sosirile strînse, vom putea şti cu precizie matematică cine este învingătorul fără să existe posibilitatea unor interpretări diferite. Pragurile electrice, megafoanele pentru plecări, cele 5 telefoane ce se vor găsi în diverse puncte pentru informarea rapidă a arbitrilor şi a publicului complectează instalaţia electrică, modernă a stadionului.

— Mai este încă ceva...

— ?!?

— Ca ziarist mă interesează să ne spuneţi cîteva cuvinte despre condiţiile de lucru pe care le vor avea cronicarii. In orice caz, nădăjduiesc că sînt ceva mai bune decît acelea în care sîntem nevoiţi să lucrăm — tot pe acest stadion — la meciurile de fotbal.

— Fără îndoială că sînt mai bune. Şi... cred că aşa vor fi mereu, adăugă zîmbind tovarăşul Pînzaru.

...In loja rezervată presei s-au instalat un număr mai mare de mese printre care se va putea circula. Cinci telefoane internaţionale cu legături directe vor deservi pe ziariştii străini, iar radioreporterii beneficiază de cinci cabine îmbrăcate în sticlă. De aci, undele eterice vor transmite în întreaga lume desfăşurarea „micii Olimpiade" de la Bucureşti.

R. CALARAŞANU

SPECTACOLE

CINEMATOGRAFE: Patria, Infrăţirea între popoare, Gh. Doja, 1 Mai, Gh. Coşbuc, Bucureşti: Marile Manevre; **Magheru, Elena Pavel, Al. Popovici**: Unde nu zboară vulturii; **Republica**: Tosca, film colorat pe ecran lat. Complectare: 20 minute sub apa mării; **Filimon Sîrbu, V. Alecsandri, I. C. Frimu, Mioriţa**: Micul lustragiu; **Lumina**: Roşu şi negru (seria II-a); **Central**: Othello (colorat); **Victoria**: Roşu şi negru (seria I-a); **Doina**: Incercarea fidelităţii; **Tineretului**: Giuseppe Verdi; **M. Gorki**: Reprezentaţie de gală; **Timpuri noi**: Vizita în U.R.S.S. a delegaţiei Marii Adunări Naţionale din R.P.R., Oraşul nostru, Evoluţia jazzului; **Grivita**: A 12-a noapte; **8 Martie, 23 August**: Melodii nemuritoare; **V. Roaită**: Poveste neterminată; **Cultural**: Iartă-mă; **Unirea**: Amanţii din Toledo; **C. David**: Contele de Monte Cristo (seria I-a); **Al. Sahia**: Voci de primăvară; **T. Vladimirescu**: Mîine va fi prea tîrziu; **Arta**: Hamlet; **Munca**: Domnişoara de Scuderi; **Carpaţi, Popular**: Accidentul, **Moşilor**: Cavalerul fără lege.

REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA: Bucureşti, Piaţa „Scînteii". Tel 7.50.10. Secţia scrisori. Tel. 7.86.91. TIPARUL: Combinatul Poligrafic Casa Scînteii „I. V. Stalin"

SIAS — 3452 — 52